Η ανάγκη για μια οργανωμένη κίνηση με στόχο την πολιτική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος

Η χώρα αντιμετωπίζει άμεσα το φάσμα της χρεωκοπίας. Μιας χρεωκοπίας η οποία δεν έγκειται μόνο στην άθλια κατάσταση των δημόσιων οικονομικών, ούτε περιορίζεται στο έλλειμμα και το χρέος. Χρεοκοπεί ολοκληρωτικά ένας ολόκληρος τρόπος ανάπτυξης και άσκησης της πολιτικής, ο οποίος απειλεί να παρασύρει μαζί του την κοινωνία και να οδηγήσει τη χώρα στην καταστροφή. Αυτό αποτελεί ένα αντικειμενικό γεγονός το οποίο ο μόνος που φαίνεται να το αντιλαμβάνεται σ' όλη του την έκταση είναι ο εργαζόμενος λαός.

Η κρίση και η χρεοκοπία του εξαρτημένου καπιταλισμού.

Στην Ελλάδα μετά τον πόλεμο διαμορφώθηκε ένα από τα πιο αντιδραστικά συστήματα κρατικομονοπωλιακού καπιταλισμού (ΚΜΚ) διεθνώς, το οποίο δεν γεννήθηκε ως αποτέλεσμα της εσωτερικής δυναμικής και συσσώρευσης του ελληνικού καπιταλισμού, ούτε λόγω μιας κάποιας αναβάθμισης της θέσης του στο διεθνή καταμερισμό εργασίας και στις διεθνείς σχέσεις του παγκόσμιου καπιταλισμού. Αντίθετα εκβιάστηκε με κάθε τρόπο από το σύστημα εξάρτησης και υποτέλειας στα κέντρα του ιμπεριαλισμού, ενώ το ξένο κεφάλαιο έπαιξε αποφασιστικό ρόλο στην όλη συγκρότησή του. Το οικονομικό περιεχόμενο αυτού του ΚΜΚ ήταν κυρίως η οικοδόμηση ενός μεταπολεμικού καθεστώτος που θα εξασφάλιζε μια χώρα ευκαιρίας για τον ιμπεριαλισμό και το ξένο κεφάλαιο, ένα προνομιακό καταφύγιο για πολυεθνικές και κερδοσκόπους, όπου δίνεται πάντα η ευκαιρία για εύκολο, γρήγορο, σίγουρο, εγγυημένο και συγκριτικά υψηλό μονοπωλιακό κέρδος. Κι αυτό ταυτόχρονα με τη λειτουργία του σαν εφαλτήριο για τις στρατιωτικοπολιτικές επιχειρήσεις του ιμπεριαλισμού στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή.

Στη βάση αυτή το αστικό κράτος στην Ελλάδα ανέλαβε έναν ιδιαίτερο ρόλο στη διαμόρφωση, επιβολή και διάχυση των κρατικομονοπωλιακών σχέσεων σ' ολόκληρη την ελληνική κοινωνία. Δεν είχαμε απλά την ταύτιση μονοπωλίων και κράτους σ' ένα ενιαίο σύστημα ρύθμισης της οικονομίας, της κοινωνίας και της εργασίας, αλλά την ανάδειξη με την αποφασιστική βοήθεια του κράτους μιας ασύδοτης κρατικοδίαιτης μονοπωλιακής ολιγαρχίας η οποία εξαρτά τα κέρδη της όχι από κάποια ουσιαστική ανάπτυξη, ακόμη και με καπιταλιστικούς όρους, αλλά από την λεηλασία της χώρας. Ενώ θεμελιώνει την κυριαρχία της στο σύστημα ιμπεριαλιστικής εξάρτησης και την οργανική της σύνδεση με το διεθνές μονοπωλιακό κεφάλαιο.

Αυτός είναι ο λόγος που ο εξαρτημένος ΚΜΚ στην Ελλάδα ευθύς εξαρχής όχι μόνο δεν μπόρεσε να αντιμετωπίσει την σχετική καθυστέρηση της χώρας, αλλά την συντήρησε, την αναπαρήγαγε και την διεύρυνε. Ενίσχυσε επίσης τον συμπληρωματικό-ευκαιριακό χαρακτήρα της ανάπτυξής της και γενίκευσε τις αποικιοκρατικές σχέσεις σ' ολόκληρη την οικονομική, πολιτική και κοινωνική ζωή της χώρας. Ένας τέτοιος ΚΜΚ δεν μπορούσε να γεννηθεί αλλιώς παρά μόνο μέσα από ένα άθλιο μοναρχοφασιστικό καθεστώς με κοινοβουλευτικό μανδύα, το οποίο εγκαθιδρύθηκε υπό το σκήπτρο των ΗΠΑ

ιδίως μετά τον εμφύλιο και βασιζόταν στον άγριο οικονομικό αποκλεισμό και τον πολιτικό κατατρεγμό της μεγάλης πλειοψηφίας του ελληνικού λαού.

Η πτώση του χούντας συνδέθηκε οργανικά με την κορύφωση της πρώτης παρατεταμένης οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής κρίσης του εξαρτημένου ΚΜΚ. Οι χαριστικές πολιτικές του κράτους και η μαζική εκποίηση της χώρας υπέρ της μονοπωλιακής ολιγαρχίας, ντόπιας και ξένης, οδηγούσαν με μαθηματική ακρίβεια στην κατάρρευση. Σ' αυτές τις συνθήκες ο λαός δεν ήταν πια διατεθειμένος να ανεχθεί την καταδίκη του στο οικονομικό και πολιτικό περιθώριο. Πράγμα που επιχειρήθηκε να επιβεβαιωθεί για μια ακόμη φορά στα πρώτα χρόνια της μεταπολίτευσης. Το καθεστώς του εξαρτημένου ΚΜΚ έπρεπε επειγόντως είτε να αλλάξει, να προσαρμοστεί και να βρει νέες εφεδρείες, είτε να γκρεμιστεί, να ανατραπεί.

Η προδοσία των ελπίδων, των προσδοκιών και των αιτημάτων του λαού μετά το 1981, οδήγησε σε μια επιχείρηση «ομαλοποίησης», «εκσυγχρονισμού» και λαϊκής «νομιμοποίησης» αυτού του καθεστώτος μέσα από την σταθεροποίηση του δικομματισμού, τη γενίκευση της διαφθοράς ακόμη και σε λαϊκά στρώματα, τη διάλυση των συνεκτικών δεσμών και της κοινωνικής εκπροσώπησης των εργαζομένων σε όλα τα επίπεδα, την επίσημη παράδοση της χώρας στον αυτόματο πιλότο του ιμπεριαλισμού και ιδίως της ΕΟΚ. Κι όλα αυτά στη βάση της ανόδου μιας νέας ακόμη πιο ασύδοτης και αρπακτικής κρατικομονοπωλιακής ολιγαρχίας, όπου δεν έχουμε απλά την ταύτιση κράτους και μονοπωλίων στο επίπεδο της ρύθμισης, αλλά την πλήρη ταύτιση των κορυφών του κράτους με τα κυρίαρχα μονοπώλια και τα διεθνή κυκλώματα του ιμπεριαλισμού σ' ένα ενιαίο σύνολο.

Η πολιτική πια των κομμάτων εξουσίας και του κράτους δεν καλείται απλά να υπηρετήσει τα κελεύσματα των μονοπωλίων και του ιμπεριαλισμού. Η πολιτική πια έχει χάσει σε πολύ μεγάλο βαθμό την αυτοτέλειά της από την οικονομία των μονοπωλίων. Διαμορφώνεται και εφαρμόζεται απευθείας από εκείνα τα οικονομικοπολιτικά κυκλώματα που ελέγχουν απόλυτα το κράτος και συνδέονται οργανικά με τους μηχανισμούς της διεθνούς κερδοσκοπίας και τους διεθνείς οργανισμούς του ιμπεριαλισμού. Γι' αυτό και οι πολιτικοί εκπρόσωποι αυτής της κρατικομονοπωλιακής ολιγαρχίας δεν έχουν ούτε το κύρος, ούτε την ποιότητα, ούτε την επιφάνεια των παλιών πολιτικών της αστικής τάξης, δεν είναι τίποτε περισσότερο από μίζεροι διαχειριστές, από άθλιες μετριότητες στη διάθεση συγκεκριμένων επιχειρηματικών και πολιτικών συμφερόντων, εφήμερα επικοινωνιακά προϊόντα σε διατεταγμένη υπηρεσία, διάττοντες αστέρες στο πολιτικό στερέωμα της τρέχουσας σκοπιμότητας.

Η επίσημη οικονομική μυθολογία της δεκαετίας του 1980 ήθελε όλα τα προβλήματα να πηγάζουν από την «έλλειψη κερδών», από τις «υπερβολικές» απαιτήσεις των εργαζομένων, από τις «αγκυλώσεις» της αγοράς και από την «κλειστή οικονομία» της χώρας. Ακολούθησε μια περίοδος όπου η οικονομία και η κοινωνία έφτασε να ασφυκτιά κυριολεκτικά από την υπερπληθώρα κερδών, την απελπιστική συμπίεση του «εργατικού κόστους», την «απελευθέρωση» των πιο παρασιτικών και αντιπαραγωγικών ιδιωτικών μονοπωλίων της αγοράς και το «άνοιγμα της οικονομίας» στις πιο ασύδοτες και καταστροφικές δυνάμεις της παγκόσμιας αγοράς. Όλα αυτά στήριξαν το παραμύθι της «ισχυρής Ελλάδας», της Ελλάδας των πιο «υψηλών ρυθμών ανάπτυξης» στην Ευρώπη, της Ελλάδας που δήθεν ανταμείφθηκε με την

είσοδο στην ΟΝΕ και το ευρώ. Όμως, στην πραγματικότητα αυτό που συνέβη είναι μια πλασματική και ουσιαστικά παρασιτική επέκταση της εσωτερικής ζήτησης, που στηρίχθηκε κυρίως στα εξής:

Πρώτο, στην αναγωγή ενός ολόκληρου συστήματος αγυρτείας και απάτης σε βασικό μοχλό της οικονομίας, μέσα από την προνομιακή ενίσχυση της κερδοσκοπίας στις χρηματαγορές, στην πιστωτική και χρηματιστική αγορά.

Δεύτερο, στην έκρηξη του ιδιωτικού και δημόσιου χρέους σε επίπεδα πρωτοφανή για τα εισοδηματικά δεδομένα της χώρας. Σήμερα το χρέος, ιδιωτικό και δημόσιο, αποτελεί μια από τις πιο βασικές πηγές καπιταλιστικού κέρδους για τους μεγάλους επενδυτές και επομένως συνιστά κρίσιμο όρο για τη συσσώρευση κεφαλαίου στην χώρα.

Τρίτο, στην αναδιανεμητική επέκταση του κράτους μέσα από κάθε είδους χαριστικές πολιτικές σε ιδιωτικά μονοπώλια, εκποίηση δημόσιας περιουσίας, μαζικές ιδιωτικοποιήσεις, «μεγάλα έργα» και «κοινοτικά πλαίσια στήριξης», με ταυτόχρονη διάλυση της δημόσιας διοίκησης, δραστικό περιορισμό της έτσι κι αλλιώς αναιμικής κοινωνικής και το πρωτοφανές δημόσιο χρέος.

Τέταρτο, στην υπερδιόγκωση του τομέα των μη παραγωγικών υπηρεσιών, ιδίως του εμπορίου, της αγοράς των ακινήτων, του χρήματος και της πίστης, σε βάρος της παραγωγικής βάσης της οικονομίας.

Η πλασματική αυτή επέκταση λειτούργησε ως άλλοθι μιας πρωτοφανούς αναδιανομής εισοδήματος σε βάρος της εργαζόμενης κοινωνίας, όχι μόνο μέσα από την άγρια φορομπηχτική πολιτική της κυβέρνησης και τη χρόνια μονόπλευρη λιτότητα, αλλά και μέσα από την χρηματιστική κερδοσκοπία και την εξάρτηση του μέσου νοικοκυριού από τις τράπεζες ακόμη και για τις πιο στοιχειώδεις ανάγκες του. Ταυτόχρονα τροφοδότησε και μια πρωτοφανή διαδικασία ηθικής και πολιτικής σήψης, όπου τα απανωτά σκάνδαλα, η διαφθορά σ' όλα τα επίπεδα, το σκοτεινό παρασκήνιο που βασιλεύει σε κάθε σοβαρή πολιτική εξέλιξη, τα πολλά ύποπτα πάρε-δώσε, οι προφανείς ταυτίσεις της πολιτικής με συγκεκριμένα επιχειρηματικά συμφέροντα, η άμεση εμπλοκή της εκάστοτε κυβέρνησης σε παιχνίδια κερδοσκοπίας κάθε είδους, ο παραγκωνισμός και η καταρράκωση κάθε έννοιας δημοκρατικής νομιμότητας, και τα τόσα άλλα γνώριμα χαρακτηριστικά της επίσημης πολιτικής σκηνής, είναι απότοκα της γενικότερης κρίσης, του αδιεξόδου και της εξάντλησης των δυνατοτήτων του τύπου ανάπτυξης και του συστήματος διακυβέρνησης που έχει οικοδομηθεί στη χώρα μας.

Πίσω από τους πλασματικούς οικονομικούς δείκτες που επικαλούνται για χρόνια τώρα οι κυβερνήσεις της δικομματικής εναλλαγής, η χώρα οδηγήθηκε στη δίνη μιας βαθιάς κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής κρίσης, από την οποία είναι αδύνατον να ξεφύγει όσο διαιωνίζεται το υπάρχον καθεστώς. Η παράδοση της οικονομίας και της κοινωνίας στις δυνάμεις της αγοράς, δεν οδήγησαν σ' ένα μικρό, ευέλικτο και παραγωγικό κράτος, όπως ισχυρίζονταν οι θιασώτες των αποκρατικοποιήσεων, αλλά σ' ένα ακόμη πιο διογκωμένο, παντελώς ξεχαρβαλωμένο, παρασιτικό, φορομπηχτικό, υπερχρεωμένο, αντικοινωνικό και αυταρχικό κράτος, πρόσφορο πεδίο ανοιχτής διασπάθισης του δημόσιου χρήματος και ρεμούλας άνευ προηγουμένου. Η σημερινή κρατική διαχείριση μοιάζει εκπληκτικά με την εποχή της απολυταρχίας, όπου τα κρατικά οφίτσια και έργα ήταν αντικείμενο ανοικτής συναλλαγής και εξαγοράς.

Εδώ και χρόνια η χώρα έχει παραδοθεί στις πιο καταστροφικές δυνάμεις της παγκόσμιας αγοράς, έχει μετατραπεί σε παράδεισο ασυδοσίας για κάθε είδος αρπακτικού. Η ενίσχυση της κερδοσκοπίας με τα ιδιωτικά και δημόσια χρέη, η έξαρση των εξωτερικών ελλειμμάτων που συνθλίβουν την όποια παραγωγική βάση της οικονομίας, η στέρηση της χώρας από τους πιο ζωτικούς της πόρους στο όνομα της «προσέλκυσης ξένων επενδύσεων» και η υποβάθμισή της σε οικονομία φτηνής εργασίας και μεταπρατικών υπηρεσιών, είναι ο τρόπος που αντιλαμβάνεται το κεφάλαιο και ο δικομματισμός την ένταξη στην παγκόσμια οικονομία.

Αυτό το αδίστακτο «μοντέλο ανάπτυξης» που επιβλήθηκε στη χώρα προς όφελος των «ανοιχτών αγορών», της «εξωστρεφούς ανάπτυξης» και της «ευρωπαϊκής προοπτικής», πνέει σήμερα τα λοίσθια. Και μαζί του απειλεί να συμπαρασύρει στην οικονομική και κοινωνική καταστροφή τη χώρα και το λαό της. Εν μέσω ενός αληθινού όργιου πλουτισμού και κερδοσκοπίας μιας μικρής ολιγαρχίας στις κορυφές του κράτους και της οικονομίας, οι εργαζόμενοι καταδικάστηκαν να δίνουν όλο και πιο δύσκολα τη μάχη του βιοπορισμού. Μια μάχη που η πλειοψηφία των νοικοκυριών αδυνατεί πια να κερδίσει.

Η παγκόσμια οικονομική κρίση βρήκε την οικονομία και την κοινωνία της χώρας σε μια ήδη προϋπάρχουσα βαθιά κρίση και γενικευμένη παρακμή. Μια παρακμή που φέρνει ανεξίτηλα τη σφραγίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Μάαστριχτ και η ΟΝΕ ως ασφυκτικός κορσές οδήγησαν τη χώρα στην πλήρη ασφυξία. Καταδίκασαν την οικονομία σε διαρκή παραγωγική υποβάθμιση, την εγχώρια αγορά σε προνομιακό πεδίο άνθησης κάθε είδους μονοπωλίων, το λαϊκό εισόδημα σε μόνιμη καθίζηση, τον εργαζόμενο σε έρμαιο της εργοδοτικής ασυδοσίας, τον αγρότη σε αδιέξοδο, το κράτος σε φέουδο των μεγαλοεπιχειρηματιών, μεγαλοτραπεζιτών και μεγαλοεργολάβων και των εγκάθετων πολιτικών τους, ενώ τη χώρα συνολικά σε υποδούλωση στα πιο αδίστακτα ιμπεριαλιστικά συμφέροντα.

Η χώρα αντιμετωπίζει μια νέα ιδιότυπη κατοχή.

Η οικονομία της χώρας και ο λαός της έχει κριθεί αναλώσιμη προκειμένου να διασωθεί το ευρώ και το οικοδόμημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για να μπορούν οι ισχυροί της ευρωζώνης να συνεχίσουν τη σπατάλη δημόσιων πόρων ώστε να στηριχθεί η χρηματιστική κερδοσκοπία και το «ισχυρό ευρώ», πρέπει οι χώρες σαν την Ελλάδα να ακολουθήσουν μια ακόμη πιο δραστική περιοριστική πολιτική, να ρευστοποιήσουν και να ξεπουλήσουν ότι έχει απομείνει από την οικονομία τους, να βυθίσουν το σύνολο της κοινωνίας στην ανέχεια και την ανεργία.

Με αυτήν την πολιτική του διατεταγμένου αυτοχειριασμού, έχουν πλήρως συμφωνήσει και ευθυγραμμιστεί οι ηγεσίες της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ. Γι' αυτό και τόσο εύκολα δόθηκε η σκυτάλη της διακυβέρνησης από τον κ. Καραμανλή στον κ. Παπανδρέου, υπό το βάρος της ολοκληρωτικής λαϊκής απαξίωσης της κυβέρνησης της ΝΔ. Αυτός είναι κι ο λόγος που στην πάλη για την διαδοχή στην ηγεσία της ΝΔ αυτό που πρυτανεύει είναι, αφενός, να μην συζητηθούν ούτε και κατά διάνοια οι πραγματικές αιτίες της εκλογικής κατάρρευσης της ΝΔ – οι οποίες έχουν να κάνουν πρώτα και κύρια με τις αντιλαϊκές πολιτικές που εφάρμοσε – και, αφετέρου, να επιβληθεί το

ταχύτερο δυνατό εκείνη η ηγετική κλίκα που θα διευκολύνει την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ στη συνέχιση της ίδιας πολιτικής. Και τα δυο κόμματα έχουν ήδη παραδώσει τις τύχες της χώρας στους γραφειοκράτες των Βρυξελλών και των διεθνών οργανισμών του ιμπεριαλισμού, προκειμένου να επιβληθεί το αναγκαίο κατοχικό καθεστώς της επιτήρησης και του καταναγκασμού. Η χώρα έχει εγκαταλειφθεί παντελώς στις ορέξεις και τα συμφέροντα των ισχυρών «εταίρων» της και των διεθνών κερδοσκόπων.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το κεφάλαιο υπαγορεύουν μέσω της παρούσας κυβέρνησης τη συναίνεση για να προετοιμάσουν και να νομιμοποιήσουν ένα αυταρχικό κράτος εκτάκτου ανάγκης, απαραίτητο για να αναμετρηθούν με το εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα, αλλά και με την κοινωνική έκρηξη που τροφοδοτεί η κρίση και τρέμουν όσο τίποτε άλλο. Η οικονομική κατάρρευση και η χρεωκοπία απαιτούν για το συμφέρον της ολιγαρχίας την συντριβή του ελληνικού λαού, την μετατροπή της χώρας σε μια τεράστια «γκρίζα ζώνη», την εκποίηση της εθνικής κυριαρχίας.

Με τον Καποδίστρια 2 επιχειρείται μέσα από τη μεταφορά αρμοδιοτήτων στην περιφέρεια και την νομαρχία η ουσιαστική διάλυση του ενιαίου της εθνικής επικράτειας. Δεν θα υπάρχει μια ενιαία εθνική πολιτική για την παιδεία, την άμυνα, την υγεία, κοκ, αλλά διαφορετικές περιφερειακές πολιτικές που θα εξαρτώνται άμεσα από την απόσπαση χρηματοδοτήσεων από την ΕΕ, την κεντρική διοίκηση και τους ιδιώτες. Δεν είναι τυχαίο ότι ένα από τα πρώτα δείγματα πολιτικής της νέας κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ είναι η αφαίρεση του προσδιορισμού «εθνικός» από την παιδεία και την άμυνα.

Η μετατροπή της χώρας σε άθροισμα αυτοτελών περιφερειών αποτελεί το προοίμιο για να τεθεί εκ των πραγμάτων και απευθείας θέμα κυριαρχίας σε αμφισβητούμενες ζώνες, παλιές και νέες, όπως Μακεδονία, Θράκη, Αιγαίο, κοκ. Ένα θέμα κυριαρχίας που ήδη οι κυβερνώντες έχουν αποποιηθεί από τη στιγμή που τα σύνορα της χώρας έχουν μετατραπεί σε «ευρωπαϊκά σύνορα», τα οποία επίκειται μάλιστα να διευρυνθούν και προς ανατολάς, με μέρος της επικράτειας (Ίμια) να αποτελεί «γκρίζα ζώνη» και με τις ΗΠΑ (ΝΑΤΟ) να έχουν κατοχυρώσει τον ρόλο τους ως επικυρίαρχοι στο Αιγαίο, μπορεί να λυθεί μόνο από τις Βρυξέλες και την Ουάσινγκτον σε βάρος της χώρας.

Η ίδια η δημοκρατία απειλείται.

Οι μεγάλοι αρχιτέκτονες της κρίσης και της καταστροφής αποζητούν τη σιδερένια πυγμή μιας «ισχυρής κυβέρνησης» που θα μπορεί ανεξέλεγκτα να ποδοπατά δικαιώματα και ελευθερίες προκειμένου να εξασφαλίσει την υποταγή της χώρας και του λαού της. Η νέα κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ξεκαθάρισε ότι πρώτη προτεραιότητά της είναι η καταπολέμηση της τρομοκρατίας μέσα από την περαιτέρω ενίσχυση της καταστολής και των μηχανισμών που δρουν στο σκοτάδι. Το πρόβλημα ασφάλειας της χώρας για την νέα κυβέρνηση αρχίζει και τελειώνει με τα γκαζάκια των διαφόρων δήθεν «αντιεξουσιαστικών ομάδων» και τις τυφλές τρομοκρατικές εκδηλώσεις που κάλλιστα θα μπορούσαν να εκφράζουν μια συμμαχία του παρακράτους με τον υπόκοσμο. Εν τω μεταξύ το οργανωμένο έγκλημα που επικεντρώνεται κυρίως στη διακίνηση ναρκωτικών, την πορνεία και το δουλεμπόριο αλλοδαπών, όχι απλά οργιάζει αλλά έχει αναδειχθεί σ' έναν από τους πιο προσοδοφόρους τομείς του ελληνικού καπιταλισμού. Κάτω φυσικά από τον

έλεγχο της κρατικομονοπωλιακής ολιγαρχίας, η οποία και εξασφαλίζει στην πράξη την ασυλία των κυκλωμάτων που δρουν ανεξέλεγκτα.

Η κομματική και πολιτική φαυλοκρατία έχει φτάσει στο απόγειό της. Τα αστικά κόμματα επανέρχονται στη φυσική τους κατάσταση, ξαναγίνονται σαν τα παλιά απολυταρχικά «κόμματα των χαρισματικών ηγετών», με μόνη μια πολύ σημαντική διαφορά: οι ηγέτες τους δεν έχουν πια κανένα άλλο χάρισμα εκτός από την δολοπλοκία και την διαπλοκή. Ενώ επιβάλλονται όχι για το κύρος και το έργο τους, ούτε καν για την ικανότητά τους να παραπλανούν το λαό, αλλά ως βιτρίνα για μηχανισμούς, κυκλώματα και κέντρα εξουσίας, εντός και εκτός της χώρας. Η επίσημη πολιτική έχει γίνει πλέον ανοικτά συνώνυμο της διαχείρισης και της νομής της εξουσίας. Έχει καθαγιαστεί ως ιδιωτική υπόθεση, ανοιχτή επιδίωξη προσωπικού προσπορισμού και όχι υπόθεση συλλογική, έκφραση κοινωνικών αγώνων και τάξεων, προγραμμάτων και ιδεολογιών.

Το σύνολο της πραγματικής κοινωνίας πρέπει να υποκύψει μια για πάντα στον ιδεατό, εξωπραγματικό άτομο, αποστειρωμένο από τις πιο άμεσες κοινωνικές και βιοποριστικές του ανάγκες, απαλλαγμένο από τα ιστορικά δεσμά μιας ασυμφιλίωτα ταξικής κοινωνίας. Ο ιδιώτης στην κοινωνία, η ιδιωτική πρωτοβουλία στην οικονομία, ο ενεργός πολίτης στην πολιτική. Ο λαός πρέπει να συκοφαντηθεί, να ξεχαστεί, να μπει στην άκρη, να πάψει να υπάρχει ως μια ιστορικά συγκροτημένη ενότητα τάξεων και στρωμάτων με την απαίτηση να αποτελεί την πηγή όλων των εξουσιών ενός κράτους. Πρέπει να μετατραπεί σε όχλο, δηλαδή σε ένα εικονικό συνονθύλευμα πολιτών του κόσμου, δίχως ιστορική και ταξική ταυτότητα, που μπορούν να άγονται και να φέρονται ελεύθερα. Η ανθρώπινη κοινωνία, η πραγματική κοινωνία των τάξεων, η κοινωνία των ανυπέρβλητων ανταγωνισμών στη βάση των πιο ζωτικών αναγκών του ανθρώπου, μετατρέπεται σε ένα άθροισμα ιδιωτών, σε μια εικονική «κοινωνία των πολιτών», όπου η ιδιώτευση αποτελεί υπέρτατη αξία και η «συμμετοχή στα κοινά» μια απλή προέκτασή της. Τα παλιότερα χρόνια η επιβολή του διαχωρισμού ιδιωτικού και δημόσιου βίου, η διάσπαση της κοινωνίας των ιδιωτών από την κοινωνία των πολιτών, βασίστηκε στην «ουδετερότητα» του κράτους και της εξουσίας, η οποία την κορύφωσή της τη γνώρισε στα φασιστικά καθεστώτα. Σήμερα γίνεται με τη γενική αντιδραστική απονέκρωση ακόμη και των πιο στοιχειωδών πολιτικών δικαιωμάτων.

Οι ίδιες οι εκλογές, ακόμη και με τους υφιστάμενους καλπονοθευτικούς μηχανισμούς, αρχίζουν να ενοχλούν, να γίνονται αφόρητες για τους θιασώτες της κυρίαρχης πολιτικής. Δεν αρκούν πια ούτε καν τα συστήματα ενισχυμένης αναλογικής. Η άρχουσα τάξη χρειάζεται να περάσει σε πιο δραστικά μέτρα. Έτσι γεννήθηκε το «γερμανικό μοντέλο» που επικαλείται η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, το οποίο επινοήθηκε από την εποχή της πρωσικής απολυταρχίας όχι μόνο για να μην μπορεί κάποιο κόμμα της αριστεράς να απειλήσει την ομαλή διακυβέρνηση της χώρας από την επίσημη ολιγαρχία, αλλά και για να μπορούν τα κόμματά της εναλλαγής να μπορούν να κυβερνούν ακόμη και με 30% της ψήφου, όπως συμβαίνει με την κ. Μέρκελ στη Γερμανία σήμερα. Το «γερμανικό σύστημα» κάνει να ωχριούν τα πλειοψηφικά συστήματα του Παπάγου και της ΕΡΕ στα πέτρινα χρόνια μετά τον εμφύλιο. Άλλωστε η προσφυγή στις κάλπες δεν βοηθά στην αντιμετώπιση της κρίσης, λένε και ξαναλένε οι εκπρόσωποι της δικτατορίας των αγορών.

Στη δική τους αντίληψη η αντιμετώπιση της κρίσης προϋποθέτει το λαό στη γωνία, δίχως φωνή, εξουθενωμένο, εξαθλιωμένο, υποταγμένο, παράλυτο.

Το σύστημα της δικομματικής εναλλαγής έχει οδηγήσει τη δημόσια ζωή σε πρωτοφανή σήψη και παρακμή, προκαλεί μια βαθιά κρίση εμπιστοσύνης προς την πολιτική γενικά και εγκυμονεί εξαιρετικά σοβαρές απειλές για τη χώρα και τον λαό, για την ίδια τη δημοκρατία. Η προσπάθεια να διασωθεί ο δικομματισμός με τη μια ή την άλλη μορφή έρχεται σε σύγκρουση ακόμη και με τον περιορισμένο κοινοβουλευτισμό, που υπάρχει στην χώρα.

Η διάσωσή του απαιτεί όλο και πιο απολυταρχικές μεθόδους άσκησης της πολιτικής, μεγαλύτερη αυθαιρεσία από την εξουσία, διαρκείς εκτροπές ακόμη κι απ' αυτό που συνήθως χαρακτηρίζεται ως «συνταγματική έννομη τάξη». Ο δικομματισμός σήμερα προϋποθέτει ένα πολιτικό σύστημα που είναι εντελώς απρόσβλητο από τις διαθέσεις, τις πιέσεις και τις παρεμβάσεις του λαού. Η διατήρηση του δικομματισμού συνιστά τη μεγαλύτερη απειλή από την εποχή του φασισμού και της χούντας για τις ελευθερίες, τα δικαιώματα, τη δημοκρατία, για τα πιο ζωτικά συμφέροντα του λαού, για την ίδια την ύπαρξη της χώρας.

Η πραγματικότητα αυτή θέτει ακόμη και στον πιο πολιτικά αδαή το επιτακτικό ερώτημα, που θα πάει αυτή η κατάσταση; Τι θα γίνει; Τι πρέπει να γίνει για να βγει η κοινωνία και η χώρα από το αδιέξοδο; Οι εργαζόμενοι, οι συνταξιούχοι και οι νέοι κατανοούν πια ότι από τον τρόπο που απαντούν σ' αυτά τα ερωτήματα κρίνεται από σήμερα το παρόν και μέλλον τους, το δικό τους και της χώρας. Όλο και μεγαλύτερες μάζες καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι αυτή η κατάσταση «δεν πάει άλλο».

Έχουμε εισέλθει σε μια περίοδο όπου μέρα με τη μέρα η πλειοψηφία του λαού συνειδητοποιεί μέσα από την πείρα της ότι στα πλαίσια του κυρίαρχου συστήματος δεν υπάρχει καμιά ελπίδα. Η κατάσταση πρέπει να αλλάξει εδώ και τώρα. Όλο και περισσότεροι απλοί άνθρωποι του καθημερινού μόχθου διακατέχονται από την προσδοκία μιας πολύ μεγάλης αλλαγής και αναζητούν το πολιτικό πλαίσιο εκείνο που μπορεί με πειστικό τρόπο να εκφράσει μια τέτοια ριζική μεταστροφή. Κι αυτό υποδηλώνει την τεράστια επαναστατική δυναμική που κρύβει η σημερινή συγκυρία.

Οι ίδιες δυνάμεις που πρωταγωνίστησαν για χρόνια στη λεηλασία και το ξεπούλημα της χώρας οδηγούν το λαό και τους εργαζόμενους σε μια νέα ακόμη χειρότερη «στενωπό» δίχως τέλος. Έχουν το θράσος να μιλούν για «υπευθυνότητα» οι εγκάθετοι των ντόπιων και ξένων μεγάλων συμφερόντων. Οι ηγεσίες της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ έχουν προγράψει την τύχη της χώρας και του λαού. Γι' αυτές προέχει η διάσωση του ευρώ, της ΕΕ, των μεγάλων κερδοσκόπων και των μονοπωλίων. Η ελληνική οικονομία και μαζί ο εργαζόμενος λαός πρέπει να θυσιαστεί, να μπει στο γύψο επ' αόριστο, ώστε να αποδειχθεί βιώσιμο το «ισχυρό ευρώ» και τα μονοπωλιακά συμφέροντα που εκφράζει. Κι αυτό το λένε ανοικτά. Το παραδέχονται και το θεωρούν απολύτως φυσιολογικό.

Η χρεοκοπία κορυφαίο ζήτημα της ταξικής πάλης.

Στην χρεοκοπία του εξαρτημένου καπιταλισμού της Ελλάδας, ο κυρίαρχος συνασπισμός εξουσίας απαντά όχι με την αποφυγή της πτώχευσης και της οικονομικής κατάρρευσης, αλλά με τη διαχείριση της χρεωκοπίας του σε

βάθος χρόνου. Για το σύστημα και τις εξαρτήσεις του δεν υπάρχουν άλλα περιθώρια, δεν έχει άλλη εναλλακτική εκτός από το να παραδοθεί στην τύχη του. Η βιωσιμότητα του αρχίζει να το στοιχειώνει. Μέσα σ' ένα παγκόσμιο σύστημα που λόγω της βαθιάς κρίσης του μαθαίνει να λειτουργεί με όλο και λιγότερες συγκεντρωτικές αγορές, με όλο και λιγότερες, αν και ακόμη πιο τεράστιες, επιχειρήσεις, με όλο και λιγότερες οικονομίες (G-8, G-20) τα περιθώρια για έναν εξαρτημένο ΚΜΚ, σαν της Ελλάδας, χωρίς ισχυρή παραγωγική βάση, στενεύουν απελπιστικά.

Η χρεοκοπία χωρών σαν την Αργεντινή, από την οποία μια δεκαετία μετά δεν έχει ακόμη ξεφύγει, η ξαφνική εμφάνιση «οικονομικών θαυμάτων» και η ακόμη πιο ξαφνική ολοκληρωτική κατάρρευσή τους – όπως της Πορτογαλίας, της Ισλανδίας, της Ιρλανδίας, κοκ – όχι μόνο δεν αποτελούν μεμονωμένα παραδείγματα, αλλά συνιστούν οργανικό στοιχείο του ανταγωνισμού στη σύγχρονη παγκόσμια αγορά. Για πρώτη φορά στην ιστορία της παγκόσμιας οικονομίας βλέπουμε χώρες, αλλά και ολόκληρες περιοχές του πλανήτη που αδυνατούν να βγουν από την κρίση, την χρεοκοπία, την κοινωνική και οικονομική κατάρρευση, ακόμη και σε καπιταλιστική βάση.

Η επιβολή από το πολυεθνικό κεφάλαιο και τον ιμπεριαλισμό όρων «ανοιχτής οικονομίας» και «εξαγωγικού προσανατολισμού», μετέτρεψε τις εθνικές οικονομίες σε έρμαια των συνθηκών της παγκόσμιας αγοράς, υπονόμευσε ανεπανόρθωτα τα όποια συστήματα ρύθμισης διέθεταν παραδοσιακά οι εθνικές οικονομίες για να «προστατεύονται» από τις θύελλες του παγκόσμιου ανταγωνισμού. Η κατάσταση αυτή μετέτρεψε το ενδεχόμενο της χρεοκοπίας και της κατάρρευσης σε πραγματική άμεση απειλή ιδιαίτερα για τις ιμπεριαλιστικά εξαρτημένες χώρες, ως λογική απόρροια όχι μιας γενικευμένης κρίσης της παγκόσμιας οικονομίας του καπιταλισμού, όπως συνέβαινε σε παλιότερες εποχές, αλλά της ίδιας της «ομαλής» λειτουργίας της παγκόσμιας αγοράς.

Η όλο και μεγαλύτερη στήριξη ιδίως των εξαρτημένων χωρών, στην άντληση κεφαλαίων από την παγκόσμια αγορά για επενδύσεις, υποδομές και μεγέθυνση, δεν τις μετέτρεψε απλά σε «ασφαλή καταφύγια» υψηλής απόδοσης για το πολυεθνικό-υπερεθνικό κεφάλαιο και τα διεθνή κυκλώματα κερδοσκοπίας, αλλά ενίσχυσε ταυτόχρονα και τις διαδικασίες κοινωνικής και παραγωγικής ερήμωσης, αποσύνθεσης και αποσάθρωσης των οικονομιών τους. Η παγκόσμια οικονομία του καπιταλισμού σήμερα έχει οικοδομηθεί έτσι ώστε το πολυεθνικό κεφάλαιο και η διεθνής χρηματιστική κερδοσκοπία να καρπώνονται μέχρις εξαντλήσεως την «αφρόκρεμα» των πόρων και των κερδών από όλες τις χώρες, αφήνοντας πίσω τους τις ζημιές, τη μιζέρια, τις καταστροφές και τα θύματα στην αρμοδιότητα της εθνικής οικονομίας.

Γι' αυτό και παρατηρούμε διαρκώς να «βουλιάζουν» εθνικές οικονομίες κάτω από το δυσβάσταχτο βάρος των συνεπειών της εσωτερίκευσης του παγκόσμιου ανταγωνισμού. Μπροστά σ' αυτή την απειλή οι σημερινές εθνικές κυβερνήσεις των κυρίαρχων τάξεων, ιδίως των εξαρτημένων χωρών με χαμηλό επίπεδο παραγωγής και παραγωγικότητας, αδυνατούν να απαντήσουν, στέκουν ανήμπορες να την αντιμετωπίσουν, δεν είναι σε θέση να την αποτρέψουν πάνω στο έδαφος του σύγχρονου μονοπωλιακού καπιταλισμού. Κι αυτό γιατί η θωράκιση της εθνικής οικονομίας σήμερα απέναντι στο διεθνή ανταγωνισμό, ακόμη κι αν γίνεται από τη σκοπιά της προστασίας του ντόπιου κεφαλαίου, προϋποθέτει στην πράξη την αμφισβήτηση των σύγχρονων

κυρίαρχων δυνάμεων της παγκόσμιας αγοράς, των κανόνων «απορύθμισης» και «ανοιχτής οικονομίας» που επιβάλουν. Αυτός είναι κι ο λόγος που το μονοπωλιακό κεφάλαιο και οι πολιτικοί του εκπρόσωποι, ιδίως στις χώρες υπό καθεστώς ιμπεριαλιστικής εξάρτησης, εναποθέτουν όλες τους τις ελπίδες στη στενή τους πρόσδεση με τους υπάρχοντες υπερεθνικούς ιμπεριαλιστικούς μηχανισμούς παρέμβασης, όπως είναι το ΔΝΤ, η Παγκόσμια Τράπεζα, αλλά και η ΕΕ.

Η χρεοκοπία ολόκληρου του συστήματος του εξαρτημένου καπιταλισμού της χώρας έχει θέσει εξ αντικειμένου ζήτημα βιωσιμότητας και προοπτικής της εθνικής οικονομίας και της ίδιας της χώρας. Το αν μπορεί να επιβιώσει η εθνική οικονομία και ως εκ τούτου η χώρα, υπό τις υπάρχουσες κυρίαρχες συνθήκες, δεν είναι κάτι που απασχολεί μόνο το κεφάλαιο, αλλά πρώτα και κύρια τον εργαζόμενο λαό. Κι αυτό γιατί η εργατική τάξη και ο λαός δεν έχει κανένα άλλο τρόπο να αντλήσει τα προς το ζην, δεν διαθέτει κανένα άλλο μέσο στήριξης και βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου του, εκτός από την διασφάλιση της βιωσιμότητας της εθνικής οικονομίας και ανάπτυξής της για δικό του όφελος. Σε αντίθεση με τις μονοπωλιακές κορυφές του κεφαλαίου που διαθέτουν δυνατότητες διεθνούς επέκτασης και άντλησης κερδών από το εξωτερικό και την παγκόσμια αγορά. Το μόνο «κέρδος» που η εργατική τάξη και ο λαός μπορεί να περιμένει από την κατάρρευση της εθνικής οικονομίας, κάτω από τις συνθήκες του εντεινόμενου παγκόσμιου ανταγωνισμού, είναι η εξαθλίωση και η οικονομική προσφυγιά.

Η κοινωνική απαξίωση του δικομματισμού.

Η κατάσταση αυτή έχει οδηγήσει σε μια βαθιά κοινωνική απαξίωση του δικομματισμού ως συστήματος διακυβέρνησης της χώρας. Ποτέ δεν είχαμε συσσωρευμένη τόση κοινωνική αγανάκτηση. Αυτή η κατάσταση, ενώ δεν βρίσκει άμεση πολιτική έκφραση και διέξοδο, οδηγεί ολόκληρο το πολιτικό σύστημα σε βαθιά και παρατεταμένη κρίση. Τα δύο κόμματα εξουσίας ποτέ σε όλη τη μακρά περίοδο της μεταπολίτευσης δεν συγκέντρωναν τόσο μικρά ποσοστά και δεν αμφισβητήθηκαν τόσο έντονα και τόσο συστηματικά

Η σημερινή κατάσταση εν μέσω της μεγαλύτερης μεταπολεμικής οικονομικής κρίσης φέρνει αντιμέτωπους εργαζόμενους, νέους, λαϊκές μάζες με μια ένα σύστημα εξουσίας που επιμένει να ολοκληρώσει μια πολιτική επίθεσης εναντίον τους, μια επίθεση που στοχεύει να συνθλίψει εργατικά και λαϊκά εισοδήματα και να διαλύσει κάθε κοινωνικό πλαίσιο στήριξής τους, κάθε δημόσιο οργανισμό και επιχείρηση.

Οι εργαζόμενοι και η νεολαία κινητοποιήθηκαν μαζικά και μαχητικά τα τελευταία χρόνια, παλεύοντας τόσο ενάντια στον νόμο πλαίσιο για τα ΑΕΙ και τα ιδιωτικά πανεπιστήμια όσο και ενάντια στη διάλυση της Κοινωνικής Ασφάλισης. Η αυθόρμητη νεολαιίστικη, κυρίως μαθητική, έκρηξη του περασμένου Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου εξέφρασε τη γενικότερη κοινωνική αγανάκτηση, ενώ οι πιο πρόσφατες αγροτικές κινητοποιήσεις είχαν υπόβαθρο τον προαναγγελθέντα θάνατο της ελληνικής αγροτικής οικονομίας και της ελληνικής υπαίθρου.

Οι εργαζόμενοι έδειξαν τη θέλησή τους ν' αντισταθούν στην πολιτική και στα αντιλαϊκά και αντικοινωνικά μέτρα που προωθεί η κυβέρνηση. Σιγά-σιγά όλο και μεγαλύτερα τμήματα του λαού απελευθερώνονται από την

προσκόλληση τους στο ένα ή στο άλλο κόμμα του δικομματισμού, μετρώντας την εκάστοτε κυβέρνηση από τον τρόπο που χειρίζεται τα πιο επείγοντα λαϊκά προβλήματα. Η ογκούμενη λαϊκή δυσαρέσκεια, που όλο και πιο δύσκολα φαίνεται να χειραγωγείται από τον δικομματισμό, έχει οδηγήσει σε κυβερνήσεις όλο και πιο μικρής διάρκειας. Εκείνο στο οποίο δεν μπορεί ν' απαντήσει θετικά ο εργαζόμενος λαός είναι ποια κυβέρνηση χρειάζεται η χώρα για να βγει από τη σημερινή ζοφερή κατάσταση και ν' αποκατασταθεί η ελπίδα για μια άλλη ριζικά διαφορετική διέξοδο.

Ποτέ άλλοτε σε συνθήκες τυπικής «πολιτικής ομαλότητας» το κυρίαρχο πολιτικό σύστημα δεν είχε απαξιωθεί τόσο πολύ στη συνείδηση των εργαζομένων. Σήμερα η ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ συναγωνίζονται επάξια για το ποιος θα απαξιωθεί περισσότερο και ταχύτερα στα μάτια της κοινωνίας, του εργάτη, του απλού εργαζόμενου. Οι δείκτες «κοινωνικής αποδοχής» και των δύο κομμάτων καταρρέουν ακόμη και στην πιο «πιστή» εκλογική τους βάση. Η κατάσταση αυτή εκ των πραγμάτων δημιουργεί τις προϋποθέσεις μιας χρόνιας πολιτικής κρίσης από την οποία μπορούν να βγουν η χώρα και ο λαός της μόνο μέσα από την ανατροπή του συνολικού πλαισίου επιβολής της σημερινής πολιτικής.

Ο λαός και οι εργαζόμενοι σήμερα δεν έχουν ανάγκη να πειστούν για τα αδιέξοδα του κυρίαρχου συστήματος και των πολιτικών που επιτάσσει. Τα γνωρίζουν πολύ καλά εξ ιδίας πείρας. Γνωρίζουν πολύ καλά ότι μέσα στα υπάρχοντα πλαίσια και υπό το υπάρχον καθεστώς εξουσίας δεν έχουν καμιά ελπίδα. Η περίοδος των αυταπατών, των προσδοκιών και των ψευδαισθήσεων για «κοινωνίες της ευημερίας» στα πλαίσια του μονοπωλιακού καπιταλισμού και του ιμπεριαλισμού έχουν περάσει ανεπιστρεπτί. Δεν είναι καθόλου δύσκολο σήμερα να αντιληφθεί ο λαός, οι απλοί εργαζόμενοι την αδίστακτη εκμετάλλευση που υφίστανται, την ανάγκη να υπάρξει διεκδίκηση και πάλη για μια άλλη κατάσταση όπου θα πρυτανεύουν τα συλλογικά συμφέροντα και οι ανάγκες του. Δεν είναι καθόλου παράξενο το γεγονός ότι τα τελευταία ιδίως χρόνια οι έννοιες του συνδικάτου, της απεργίας, της κινητοποίησης έχουν κατακτήσει και κατακτούν μια όλο και ευρύτερη αποδοχή στην εργαζόμενη κοινωνία. Ούτε πρέπει να κάνει εντύπωση το γεγονός το πόσο γρήγορα αγκαλιάστηκε από την κοινωνία ευρύτερα, αλλά και το πόσο εύκολα έγινε ουσιαστικά παλλαϊκό αίτημα η διεκδίκηση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου μισθών από τους απεργούς δασκάλους ή η απαίτηση για δημόσια δωρεάν παιδεία του πανεπιστημιακού κινήματος.

Το παλιό γνωστό κόλπο των κυβερνήσεων να φέρνουν αντιμέτωπη τη «σιωπηλή πλειοψηφία» του λαού με εκείνα τα στρώματα των εργαζομένων ή της κοινωνίας που κάθε φορά κινητοποιούνται, βρίσκει όλο και λιγότερους αποδέκτες. Οι κυβερνητικές κραυγές για «συντεχνιακά συμφέροντα» ενάντια σε κάθε κλάδο εργαζομένων που διεκδικεί τα αυτονόητα, δεν πείθουν πια. Η λύσσα της διατεταγμένης προπαγάνδας ενάντια στις «οργανωμένες μειοψηφίες» που δήθεν επιβάλλονται στους πολλούς, δεν βρίσκει πια έδαφος σ' ένα λαό που γνωρίζει πια πολύ καλά πως η πιο επικίνδυνη για τον ίδιο και η πιο ξεδιάντροπη οργανωμένη μειοψηφία που τον καταδυναστεύει δεν είναι άλλη από την εκάστοτε κυβέρνηση και τα συμφέροντα που τη στηρίζουν. Γι' αυτό και δυναμώνει η καταστολή. Γι' αυτό και γίνεται όλο και πιο αλαζονική, αυταρχική και ασύδοτη η πολιτική συμπεριφορά των κυβερνώντων. Γι' αυτό και ξεπερνά κάθε όριο αυθαιρεσίας το αστυνομικό κράτος.

Τότε τι συμβαίνει και δυναμώνει εκλογικά ο δικομματισμός; Τι συμβαίνει και δεν βλέπουμε μεγάλους παλλαϊκούς αγώνες; Γιατί υπάρχει μια τόσο μεγάλη διαφορά ανάμεσα στη συνείδηση του εργαζόμενου λαού και στην πολιτική του έκφραση; Γιατί η μεγάλη πλειοψηφία των εργαζόμενων είναι πολιτικά «εγκλωβισμένη»; Γιατί έστω δεν επιλέγει να στραφεί προς την υπάρχουσα αριστερά; Η αιτία δεν βρίσκεται στο ότι ο λαός και οι εργαζόμενοι «δεν βγάζουν τα αναγκαία συμπεράσματα» ή γιατί «δεν μπορούν να καταλάβουν» όπως συνηθίζει από παλιά να επικαλείται κάθε είδους σέχτα για να ρίξει την ευθύνη της δικής της πολιτικής αδυναμίας, της δικής της περιχαράκωσης και αγκύλωσης στις λαϊκές μάζες. Ούτε οφείλεται στην ύπαρξη «δυσμενών συσχετισμών δύναμης», που αποτελεί ένα πολύ βολικό άλλοθι για όλους όσοι έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα στο πολιτικό περιθώριο. Ο βασικός λόγος είναι το γεγονός ότι ο λαός, οι εργαζόμενοι και προπαντός η εργατική τάξη δεν πείθεται ότι μπορεί να εκφραστεί μέσα από κάποιον υπάρχων πολιτικό σχηματισμό. Δεν νιώθει κανένα ψυχικό ή ταξικό δεσμό με καμιά μορφή αριστεράς. Δεν βιώνει κανένα κόμμα ή σχήμα από όσα την επικαλούνται ως αναπόσπαστο κομμάτι της. Δεν ταυτίζει κανέναν απ' όσους έχουν αυτοδιοριστεί ως εκπρόσωποί της με τις αγωνίες και τις προσδοκίες της, με τις ανάγκες και τα αιτήματά της.

Η εργατική τάξη βιώνει μια βαθιά κρίση πολιτικής εκπροσώπησης

Η εργατική τάξη σήμερα και κατά προέκταση το σύνολο των εργαζομένων γνωρίζει μια βαθιά κρίση πολιτικής και κοινωνικής εκπροσώπησης που οφείλεται κατά κύριο λόγο στην ταξική αποσύνθεση των κομμάτων και ρευμάτων μέσα από τα οποία εκφράστηκε ιστορικά. Η εργατική τάξη δεν μπορεί να εκπληρώσει κανένα άμεσο ή γενικό σκοπό ως τάξη, δεν μπορεί να κατακτήσει την αυτοτέλειά της απέναντι στους κυρίαρχους μηχανισμούς αλλοτρίωσης και ενσωμάτωσης, δεν μπορεί να κερδίσει την αναγκαία αυτοπεποίθηση για να τα βάλει συνολικά με το υπάρχων καθεστώς εκμετάλλευσης και εξουσίας αν δεν μπορεί να εκφραστεί μέσα από το δικό της κόμμα. Αυτό είναι και το κεντρικό ζητούμενο σήμερα. Όσο καλές κι αν είναι οι ιδέες των διαφόρων αγωνιστών, όσο τίμια κι αν είναι αφοσίωσή τους στα εργατικά και λαϊκά αιτήματα, όσο αγαθές κι αν είναι οι προθέσεις τους, δεν μπορεί να υπάρξει θετική και προωθητική πρωτοβουλία, αν δεν αναδεικνύει κεντρικά και δεν βοηθά στη συγκρότηση του κόμματος της εργατικής τάξης με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θέτει η σύγχρονη ταξική πάλη.

Η ήττα του πάλαι ποτέ κομμουνιστικού κινήματος αποτέλεσε την τελευταία πράξη ενός ιστορικού δράματος που άφησε την εργατική τάξη συνολικά δίχως πολιτική εκπροσώπηση. Η ουσία της ήττας δεν βρίσκεται απλά στις όποιες κεντρικές πολιτικές επιλογές, ούτε στην πρακτική των ηγεσιών, ούτε καν στη χρεοκοπία και ανατροπή του υπαρκτού σοσιαλισμού. Αντίθετα, βρίσκεται στο γεγονός ότι για μια ολόκληρη ιστορική περίοδο ισχυρών και παρατεταμένων κρισιακών κλονισμών του καπιταλισμού, σε μια περίοδο όπου ο καπιταλισμός στην προσπάθειά του να ανασυγκροτηθεί αναγκάστηκε να απαλλαγεί απ' τα κύρια κοινωνικο-πολιτικά του στηρίγματα και να ξεγυμνωθεί από τα ιδεολογικά ταμπού που αποκοίμιζαν για δεκαετίες

τις πολύ πλατιές εργατικές μάζες, το κομμουνιστικό κίνημα δεν μπόρεσε να αυτοεπιβεβαιωθεί σαν επαναστατική δύναμη, σαν πρωτοπόρα δύναμη κοινωνικής ανατροπής. Δεν μπόρεσε να υπερασπιστεί τις κοινωνικές και πολιτικές κατακτήσεις της εργατικής τάξης απέναντι στην ολομέτωπη επίθεση του κεφαλαίου, ούτε μπόρεσε μέσα από αυτές τελικά να δώσει το σύγχρονο πρόσωπο της κοινωνικής επανάστασης, της επαναστατικής διεξόδου προς την νέα κοινωνία. Το κομμουνιστικό κίνημα αιφνιδιάστηκε από κάθε άποψη και βρέθηκε σε πλήρη ταξική αδυναμία να εκφράσει αφενός και να διοχετεύσει αφετέρου την κοινωνική δυναμική που απελευθέρωνε αντικειμενικά η γενικευμένη κρίση του καπιταλιστικού κόσμου σε επαναστατικό δρόμο. Η πολιτική του διαδρομή ειδικά την περίοδο αυτή της ανόδου της ταξικής πάλης συνδέθηκε με απανωτές ήττες, συνθηκολογήσεις και υποχωρήσεις, ενώ το κοινωνικό του ιδανικό κατέρρεε αποσαρθρωμένο κάτω από το βάρος της τρομακτικής του αποξένωσης από τις μάζες του λαού και των εργαζομένων, που δεν κίνησαν ούτε το μικρό τους δαχτυλάκι για να υπερασπιστούν τα «δικά τους» καθεστώτα στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες.

Η ήττα αυτή του κομμουνιστικού κινήματος συνδέθηκε όχι με κάποια λάθη, με κάποιες θέσεις ή πεποιθήσεις που έπρεπε να αλλάξουν ή να καταργηθούν, αλλά με ένα ολόκληρο σύστημα αντιλήψεων και πρακτικής που χρεοκόπησε οριστικά. Κι αυτό οδήγησε τα παραδοσιακά κόμματα και ρεύματα του κομμουνιστικού κινήματος σε μια ανάλογη κατάσταση μ' αυτήν που βρέθηκε η σοσιαλδημοκρατία στις αρχές του 20ου αιώνα. Ο ιστορικός τους κύκλος έκλεισε για πάντα. Τα ιδεολογικο-πολιτικά και οργανωτικά γνωρίσματα, καθώς και οι διαμάχες που χαρακτήρισαν ιστορικά το κομμουνιστικό κίνημα και γέννησαν τα διάφορα ρεύματά του, ανήκουν πια στο παρελθόν. Αυτό εξηγεί και το γεγονός ότι από την εποχή της πολιτικής συντριβής του κομμουνιστικού κινήματος καμιά εκδοχή του σε διεθνές επίπεδο δεν απέκτησε ξανά μαζική επιρροή στην εργατική τάξη, κανένα κόμμα ή ρεύμα του δεν παίζει σοβαρό ή έστω θετικό ρόλο στην ανασυγκρότηση του εργατικού και λαϊκού κινήματος. Το σημερινό «κομμουνιστικό κίνημα» απαρτίζεται από περιθωριακές ομάδες, πολιτικά ερείπια μιας άλλης εποχής, χωρίς πραγματικό αντίκρισμα στους λαούς και τις εργατικές τάξεις των χωρών τους. Όπου οι λαοί και οι εργαζόμενοι βρίσκουν το ταξικό κουράγιο να αντιμετωπίσουν το μεγάλο κεφάλαιο και τον ιμπεριαλισμό και να προχωρήσουν στο άνοιγμα του δρόμου προς μια άλλη κατεύθυνση (όπως π.χ. συμβαίνει σε αρκετές χώρες της Λατινικής Αμερικής) τα «κομμουνιστικά κόμματα» βρέθηκαν είτε στην ουρά των μεγάλων κινημάτων, είτε στην αντίπερα όχθη.

Όσοι ελπίζουν σήμερα στη νεκρανάσταση κάποιας «καλύτερης εκδοχής» αυτού που ιστορικά και ταξικά απεβίωσε, μοιάζουν στην ουσία με τις ποικίλες αιρέσεις ιεχωβάδων και οπαδών της «δευτέρας παρουσίας». Η εργατική τάξη δεν έχει ανάγκη από ζωντανούς-νεκρούς, ούτε από πολιτικά απολιθώματα του παλιού κομμουνιστικού κινήματος που σήμερα λειτουργούν είτε ως προθάλαμος της κεντροαριστεράς, όταν δεν αποτελούν ανοικτά στήριγμα του ιμπεριαλισμού, είτε ως σεχταριστικό ανάχωμα σε οποιαδήποτε προσπάθεια μαζικής πάλης και ανασυγκρότησης του εργατικού κινήματος, ξευτελίζοντας μ' αυτό τον τρόπο την ίδια την έννοια του κόμματος της εργατικής τάξης. Αυτό που πραγματικά έχει ανάγκη η εργατική τάξη σήμερα είναι τη δική της πολιτική οργάνωση, την ανάδειξη ενός σύγχρονου

επαναστατικού μαζικού κόμματος της εργατικής τάξης, που ξέρει να στηρίζεται στην τάξη, να ζυμώνεται μ' αυτήν και να ασκεί ταξική πολιτική.

Τι σημαίνει κόμμα της εργατικής τάξης σήμερα.

Ο βασικός λόγος ύπαρξης του κόμματος της εργατικής τάξης είναι να μετατρέψει την ίδια την εργατική τάξη σε υποκείμενο της πολιτικής, σε φορέα της πάλης για την χειραφέτηση της κοινωνίας συνολικά, σε υπερασπιστή των πιο προοδευτικών αξιών του ανθρώπινου πολιτισμού απέναντι στη σύγχρονη βαρβαρότητα του καπιταλισμού και του ιμπεριαλισμού. Η πάλη για το κόμμα της εργατικής τάξης, παρότι μπορεί να φαίνεται ότι ξεκινά σήμερα εκ του μηδενός, έχει πίσω της μια ολόκληρη ιστορική κληρονομιά αγώνων και κατακτήσεων του εργατικού κινήματος, της οποίας αποτελεί και πρέπει να αποτελεί οργανική συνέχεια. Αυτή ακριβώς η πολύτιμη ιστορική κληρονομιά, η κριτική της αξιολόγηση, αλλά και οι ανάγκες της σύγχρονης ταξικής πάλης, μας διδάσκουν τον τρόπο που πρέπει να οικοδομηθεί το κόμμα της εργατικής τάξης σήμερα.

Πρώτο: Το κόμμα της εργατικής τάξης οικοδομείται μέσα στην εργατική τάξη από την ίδια την εργατική τάξη, στο γόνιμο έδαφος του οργανωμένου εργατικού κινήματος και των άλλων λαϊκών κινημάτων ώστε να βρίσκει απήχηση στις πολύ πλατιές μάζες των εργαζομένων. Δεν έχει καμμιά σχέση με συνενώσεις μικρότερων ή μεγαλύτερων ομάδων, παραγόντων ή παραγοντίσκων που έχουν αυτοανακυρηχτεί φορείς της «απόλυτης αλήθειας», ούτε με πολιτικές σέχτες που έχουν αυτοδιοριστεί ελέω Αλλάχ ή ελέω Κισμέτ ως «κόμματα της εργατικής τάξης». Η οικοδόμηση ενός αληθινού κόμματος της εργατικής τάξης κρίνεται στα μέτωπα πάλης της τάξης, στην αποδοχή και την ανταπόκριση που βρίσκει η πολιτική του στα πλατύτερα στρώματα των εργαζομένων. Κόμματα ή φορείς που βαυκαλίζονται ότι έχουν «ορθή πολιτική» αλλά δίχως απήχηση στην εργατική τάξη και τους εργαζόμενους, δίχως να κατακτούν καλύτερες θέσεις στη συνείδηση και την έκφραση των πλατύτερων μαζών, δεν έχουν καμιά σχέση με ένα αληθινό κόμμα της εργατικής τάξης.

Δεύτερο: Το κόμμα δεν είναι υποκατάστατο της τάξης ούτε αυτοδίκαιος κληρονόμος των πεπρωμένων της, αλλά αποτελεί το καλύτερο δυνατό μέσο της πάλης για το σήμερα και το αύριο της εργατικής τάξης και όλου του λαού. Η δυνατότητα εκπροσώπησης της εργατικής τάξης από το κόμμα της, δεν κρίνεται με τα όποια εκλογικά ποσοστά του, ούτε ταυτίζεται με την κοινοβουλευτική εκπροσώπηση, αλλά από το κατά πόσο διευκολύνει την εργατική τάξη στο σύνολό της να αναπτύξει την πάλη της, να αποσπάσει κατακτήσεις ακόμη και στις πιο δυσμενείς συγκυρίες, να ανοίξει νέους δρόμους προς τον τελικό σκοπό. Το κόμμα δεν είναι υποκινητής της τάξης, ούτε την αντιμετωπίζει με όρους εκλογικής πελατείας, αλλά υπερασπίζεται την ανεξαρτησία της ως τάξης όχι μόνο απέναντι στο κεφάλαιο και την εξουσία του αλλά και απέναντι στον ίδιο του τον εαυτό του. Παλεύει ενάντια σε λογικές που αντιλαμβάνονται τις οργανώσεις της εργατικής τάξης ως «ιμάντες μεταβίβασης» της γραμμής ή ως εργαλεία ελέγχου της ίδιας της τάξης, της δράσης και της διαμαρτυρίας της. Αντιμάχεται αντιλήψεις και πρακτικές που θεωρούν ότι η εργατική τάξη διδάσκεται από τα χτυπήματα που δέχεται ή από την εξαθλίωση την οποία βιώνει. Αντίθετα η εργατική τάξη

διδάσκεται μέσα από τις κατακτήσεις της και μέσα από την πάλη της για να υπερασπιστεί και να διευρύνει τις κατακτήσεις αυτές.

Τρίτο: Θεμελιώδες καθήκον του κόμματος της εργατικής τάξης είναι να προωθεί στην πράξη και να εξαντλεί κάθε μέσο και περιθώριο για την ενότητα και την κοινή δράση του συνόλου της εργατικής τάξης και όλων των εργαζομένων. Πέρα από τους όποιους πολιτικούς προσανατολισμούς και κομματικές εξαρτήσεις της μεγάλης μάζας των εργαζομένων. Πηγή δύναμης του κόμματος της εργατικής είναι η δυνατότητά του να υπερβαίνει στην πράξη τους πολιτικούς και ιδεολογικούς διαχωρισμούς που υπάρχουν ανάμεσα στους εργαζομένους με σκοπό το τράβηγμα της μεγάλης πλειοψηφίας τους στην πάλη για τα πιο άμεσα και ζωτικά τους αιτήματα. Μόνο έτσι μπορεί να νοηθεί η ενότητα και η κοινή δράση της εργατικής τάξης. Γι' αυτό και η ενότητα δράσης δεν νοείται έξω από τις υπάρχουσες οργανώσεις του εργατικού και του λαϊκού κινήματος, έξω από το υπάρχων οργανωτικό πλαίσιο συγκρότησης και κινητοποίησης της τάξης. Πράγμα που απαιτεί συμμαχίες γύρω από αιτήματα και διεκδικήσεις χωρίς λεόντειες συμφωνίες, χωρίς εκ προοιμίου αποκλεισμούς, χωρίς πιστοποιητικά φρονημάτων, χωρίς δηλώσεις μετανοίας, χωρίς δοσοληψίες παρασκηνίου. Το κόμμα είναι χρήσιμο στην εργατική τάξη μόνο στο βαθμό που διευκολύνει και προωθεί την ενότητά της ως τάξης απέναντι στον κοινό εχθρό, αντιπαλεύοντας κάθε λογική που θέλει το μαζικό εργατικό κίνημα να κομματιάζεται σε «μαγαζάκια», σε «δικό μας» και «δικό τους».

Τέταρτο: Το κόμμα έχει νόημα ύπαρξης μόνο όσο προωθεί, διευκολύνει και πρωτοστατεί στην πιο πλατιά οργάνωση της εργατικής τάξης και των άλλων εργαζομένων. Στην ιστορία του εργατικού κινήματος δεν υπήρξε ποτέ κόμμα που εκπροσωπούσε πραγματικά την εργατική τάξη χωρίς να έχει παίξει αποφασιστικό ρόλο στην οργάνωσή της. Μια ανοργάνωτη κοινωνικά και συνδικαλιστικά εργατική τάξη δεν μπορεί να κατανοήσει την ανάγκη της μαζικής πάλης, ούτε της πολιτικής χειραφέτησής της από τα αστικά κόμματα. Μόνο ξεσπάσματα απόγνωσης μπορεί να έχουν τα ασύνταχτα τμήματά της. Μαζική πάλη σημαίνει οργανωμένη πάλη, σημαίνει αγώνας με αποτελέσματα στο βαθμό που γίνεται όλο και πιο μαζικός, όλο και πιο καλά οργανωμένος. Απαραίτητη λοιπόν και πρώτη προϋπόθεση της μαζικής πάλης είναι η οργάνωση του συνόλου της εργατικής τάξης, ολόκληρου του λαού, όχι σε προκάτ οργανώσεις επινοημένες από την όποια «πρωτοπορία», αλλά μέσα στα οργανωτικά πλαίσια που δίνει η ίδια η ζωή του λαού και της εργατικής τάξης, μέσα στις οργανώσεις που προκύπτουν από τους ίδιους τους εργαζόμενους και διευκολύνουν την ένταξη όλων χωρίς επαγγελματικά, ιδεολογικά ή πολιτικά προαπαιτούμενα. Ο ταξικός εχθρός θα πρέπει να αντιμετωπίζει σε κάθε του βήμα ένα ενιαίο, οργανωμένο, συνταγμένο εργατικό και λαϊκό κίνημα, που μπορεί στην πράξη να αγκαλιάζει τη μεγάλη πλειοψηφία των εργαζομένων. Μόνο στα πλαίσια ενός τέτοιου κινήματος το κόμμα της εργατικής τάξης μπορεί να βαδίζει και να δουλεύει μαζί με την τάξη και όλο το λαό, αντιπροσωπεύοντας ταυτόχρονα τα ιστορικά και συνολικά συμφέροντά τους, αποτελώντας το φυσικό φορέα της κοινωνίας του μέλλοντος για την οποία παλεύει και τη συνείδηση της τάξης στην πιο ανεπτυγμένη της μορφή.

Πέμπτο: Η οργάνωση του κόμματος δεν μπορεί παρά να είναι ζωντανή απόδειξη του τι σημαίνει στην πράξη η εργατική δημοκρατία. Η αίγλη, η

αποδοχή και η απήχηση του κόμματος στην τάξη, ιδίως στα πιο πολιτισμένα τμήματά της, αλλά και στο λαό ευρύτερα, εξαρτάται πρώτα και κύρια από τον τρόπο που κατανοεί και εφαρμόζει στις γραμμές του τη δημοκρατία. Ο συγκεντρωτισμός στην πολιτική δράση του κόμματος δεν μπορεί να ισοδυναμεί με κανενός είδους οργανωτική ιεραρχία, όπου το κατώτερο όργανο υποτάσσεται στο ανώτερο. Ούτε πολύ περισσότερο με τη συγκέντρωση της «εξουσίας» στα χέρια μιας ηγετικής κλίκας στην κορυφή ενός γραφειοκρατικού μηχανισμού με σκοπό την κυριαρχία της πάνω στα μέλη εντός και τις μάζες εκτός. Συγκεντρωτική πολιτική δουλειά σημαίνει ενιαία οργάνωση και δράση και όχι δίκτυο αυτοκέφαλων ομάδων, παραγόντων και παραγοντίσκων, όπου ο καθένας προωθεί τη δική του προσωπική ατζέντα, όπως είναι της μόδας σήμερα στην αριστερά. Ο συγκεντρωτισμός προκύπτει από την ανάγκη της πάλης ενάντια σε μια συγκεντρωτική πολιτική εξουσία και δεν σημαίνει τίποτε περισσότερο από τη συγκέντρωση της κάθε επιμέρους δράσης, δραστηριότητας, κινήματος και διαμαρτυρίας σε ενιαία πολιτική κατεύθυνση με στόχο να αναδεικνύεται κάθε στιγμή το κεντρικό πολιτικό πρόβλημα. Γι' αυτό και ένας τέτοιος συγκεντρωτισμός δίχως εργατική δημοκρατία δεν έχει κανένα νόημα. Όμως, εργατική δημοκρατία δεν είναι απλά και μόνο η τυπική κατοχύρωση της όποιας μειοψηφίας, η άσκηση κριτικής και η εκλογή των οργάνων. Εργατική δημοκρατία σημαίνει την ολόπλευρη, δημόσια και ανοιχτή εκδήλωση των αντιθέσεων στο εσωτερικό του κόμματος, που πάντα έχουν αντικειμενική βάση στις συνθήκες ανάπτυξης της ταξικής πάλης, αλλά και την ελεύθερη εσωκομματική πάλη των απόψεων, την ανοιχτή ζύμωση στις γραμμές του κόμματος με όρους ανοιχτής αντιπαράθεσης απόψεων και πεποιθήσεων. Μόνο έτσι ένας συλλογικός φορέας μπορεί αποτελεσματικά να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τα καθήκοντα της ταξικής πάλης. Μόνο έτσι το κόμμα μπορεί να αντιπαλέψει αποτελεσματικά τον εσωτερικό διχασμό ανάμεσα σε μια ενεργητική ηγεσία και μια παθητική βάση, ανάμεσα σε ηγέτες και σε οπαδούς, ανάμεσα σε καθοδηγητές που δήθεν τα ξέρουν όλα και απλά μέλη που καλούνται απλά να υλοποιήσουν την εκάστοτε γραμμή, ανάμεσα σε μια κομματική γραφειοκρατία και στον απλό «λαό».

Έκτο: Το κόμμα της εργατικής τάξης δεν μπορεί παρά να εμπνέεται και να γαλουχείται από τον επιστημονικό σοσιαλισμό, όχι ως δόγμα ή διδασκαλία, αλλά ως καθοδήγηση για δράση. Δεν μπορεί να υπάρξει κοινωνικό κίνημα, πόσο μάλλον της εργατικής τάξης, που να μην αξιοποιεί την έρευνα και την επιστήμη για την κατανόηση και την ανατροπή της υπάρχουσας κατάστασης. Και στον τομέα αυτό ο επιστημονικός σοσιαλισμός, οι αναλύσεις των Μαρξ και Ένγκελς, καθώς και οι συνεισφορές του πλήθους των κατοπινών θεωρητικών και πολιτικών συνεχιστών τους, αποτελούν μια βαριά παρακαταθήκη για την εργατική τάξη και το κόμμα της. Αρκεί να απαλλαγεί από τη σαβούρα που για δεκαετίες συσσωρεύτηκε ώστε να μεταβληθεί σε παραδουλεύτρα της εκάστοτε εξουσίας, κομματικής ή κρατικής, για να οικοδομηθεί πάνω της μια επίσημη «ειδωλολατρία της Αρχής». Μια ειδωλολατρία, που σ' αντίθεση με το διαλεκτικό υλισμό της ανελέητης κριτικής όλων όσων υπάρχουν, ανελέητης τόσο με την έννοια ότι δεν φοβάται σε ποια συμπεράσματα θα καταλήξει, όσο και με την έννοια ότι εξίσου δεν φοβάται να συγκρουστεί με τις όποιες κατεστημένες εξουσίες, οδηγεί πάντα σ' ένα χυδαίο υλισμό, στον υλισμό της παθητικής υποταγής, της

τυφλής πίστης στην εξουσία, του μηχανισμού μιας καθορισμένης τυπικής δραστηριότητας, καθορισμένων αρχών, απόψεων και παραδόσεων. Αυτός ο χυδαίος υλισμός μετέτρεψε το σοσιαλισμό από λυτρωτική επιδίωξη του ατόμου και της κοινωνίας, σε απώτερο ιδανικό ικανό να δικαιολογεί τη μεγαλύτερη διαστρέβλωση, τη χειρότερη προδοσία, ακόμη και το πιο ατιμωτικό έγκλημα.

Η ένταξη κάποιου στο κόμμα υπερβαίνει την ένταξη στη βάση της απλής ταξικής ή επαγγελματικής ιδιότητάς του. Εντάσσεται ως πολιτικός αγωνιστής της τάξης, συνειδητά στρατευμένος στην υπηρεσία της. Το κόμμα της εργατικής τάξης δεν έχει ως στόχο να οργανώσει οπαδούς αλλά συνειδητούς αγωνιστές με αίσθημα ευθύνης πρώτα και κύρια απέναντι στην τάξη και με διάθεση να δουλέψουν οργανωμένα για το συμφέρον της. Η δημοκρατία μέσα στο κόμμα είναι ευθεία αντανάκλαση του τρόπου με τον οποίο αντιλαμβάνεται και παλεύει για τη δημοκρατία στο εσωτερικό της εργατικής τάξης και στο σύνολο της κοινωνίας. Αντανακλά στην πράξη το τι σόι «σοσιαλισμό» επιδιώκει. Μ' αυτή την έννοια το κόμμα δεν αποδέχεται καμμιά μορφή εξουσίας που κουκουλώνει, συγκαλύπτει ή αστυνομεύει με διοικητικό ή άλλο τρόπο τις υπαρκτές αντιθέσεις στην κοινωνία και στην πολιτική και δεν επιτρέπει, με τον ένα ή άλλο τρόπο, την ανοιχτή διαπάλη τους μέχρι την τελική λύση τους. Παλεύει στην κοινωνία για τέτοιες μορφές δημοκρατίας που επιτρέπουν στην ίδια την εργατική τάξη και γενικότερα στο λαό να καθορίσουν τη μορφή, το περιεχόμενο και τον τρόπο άσκησης της εξουσίας, γνωρίζοντας πολύ καλά ότι η ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας μπορεί να γίνει μόνο στο έδαφος της κοινωνικής επανάστασης. Άλλωστε, ο σοσιαλισμός δεν είναι ένα έτοιμο σύστημα που κάνει ευτυχισμένη την ανθρωπότητα, όπως ισχυρίζονται οι εκμαυλιστές του, αλλά η σημερινή ταξική πάλη της εργατικής τάξης μέσα στην οποία κατακτά συνεχώς νέες θέσεις, δημιουργεί κατάλληλες συνθήκες και προϋποθέσεις για την επίτευξη του τελικού σκοπού.

Η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των πιο επειγόντων προβλημάτων των εργαζομένων και της κοινωνικής ανάπτυξης

Σήμερα έχει γίνει φανερό ότι η ίδια η φύση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η οικονομία και η κοινωνία της χώρας μας απαιτεί ριζικά διαφορετικές λύσεις, λύσεις ενταγμένες σε μια πορεία συνολικής ρήξης με το καθεστώς της υπερεκμετάλλευσης φτηνής εργατικής δύναμης, των ασύδοτων, επιδοτούμενων και κερδοσκοπικών επιχειρηματικών συμφερόντων, του πολιτικού αυταρχισμού, της γραφειοκρατικής αγκύλωσης, της διαφθοράς και του παρασιτισμού του κράτους, της ασφυκτικής πολιτικής, στρατιωτικής και οικονομικής εξάρτησης.

Οι υπάρχουσες δυνάμεις της αριστεράς, τουλάχιστον με τη σημερινή τους μορφή, δεν αποτελούν απάντηση στο κεντρικό πολιτικό πρόβλημα της χώρας από τη σκοπιά των εργαζομένων. Αντίθετα, συνιστούν μέρος του προβλήματος. Γι' αυτό και περιορίζονται σε ρόλο κομπάρσου των πολιτικών εξελίξεων, με το ΚΚΕ να ιδρωκοπά για μια οριακή αύξηση του εκλογικού του ποσοστού και τον ΣΥΝ να αγωνιά για την κοινοβουλευτική του επιβίωση. Χρειάζεται επειγόντως η ανάδειξη μιας νέας πολιτικής πρότασης διεξόδου που όχι μόνο θα απαντά μαχητικά στα πιο άμεσα και επείγοντα προβλήματα από τη σκοπιά των εργαζόμενων, αλλά θα μπορεί να οικοδομήσει μια βαθιά

ψυχική συγγένεια με το λαό και την εργατική τάξη, να μιλήσει τη γλώσσα του λαού, να δεθεί με την καθημερινή εμπειρία των εργαζομένων στον τόπο δουλειάς και στη γειτονιά, να κερδίσει την εμπιστοσύνη τους, σαν κάτι δικό τους, κομμάτι από τον εαυτό τους, από τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους.

Ακόμη και τα πιο επείγοντα προβλήματα της οικονομίας συμπυκνώνονται σήμερα στον τρόπο που κινητοποιούνται οι βασικές παραγωγικές δυνάμεις της κοινωνίας και πρωταρχικά οι ίδιοι οι εργαζόμενοι, που αποτελούν άλλωστε την κύρια παραγωγική δύναμη. Γι' αυτό και οι αναπτυξιακές πολιτικές ξεχωρίζουν πρώτα και κύρια από τον τρόπο που μεταχειρίζονται τους εργαζόμενους. Απέναντι στις επίσημες αναπτυξιακές πολιτικές που μεταχειρίζονται τους εργαζόμενους ως «εργατικό κόστος», απαιτείται μια αναπτυξιακή προσπάθεια η οποία θα πρέπει να στηρίζεται στους ίδιους τους εργαζόμενους. Να στηρίζει ουσιαστικά το εισόδημά τους και τροφοδοτείται από την πραγματική του αύξηση. Να κατοχυρώνει και να διευρύνει τις κατακτήσεις και τα δικαιώματά τους. Να βελτιώνει αποφασιστικά τους συνολικούς όρους διαβίωσης, εργασίας και κοινωνικής δράσης τους στην πόλη και την ύπαιθρο.

Επομένως η ανάγκη να στηριχθεί η εισοδηματική κατάσταση, το βιοτικό επίπεδο, τα ατομικά και συλλογικά δικαιώματα του εργαζόμενου δεν προέρχεται από κάποιο αίσθημα φιλανθρωπίας, ή «κοινωνικής δικαιοσύνης», ούτε συνιστά κάποιο είδος «παροχών», ή απλά μια «ανακατανομή της κοινωνικής πίτας». Αντίθετα αποτελεί μια βασική, θεμελιώδης προϋπόθεση για την ενεργοποίηση των παραγωγικών δυνάμεων της κοινωνίας, την αναγκαία ανόρθωση της οικονομίας και το αποφασιστικό σπάσιμο του φαύλου κύκλου της κρίσης.

Ποια πρέπει να είναι τα βασικά χαρακτηριστικά αυτής της άμεσης πολιτικής πρότασης διεξόδου;

Πρώτο: Στη σημερινή κατάσταση της πλήρους ασυδοσίας της κρατικομονοπωλιακής ολιγαρχίας που υποτάσσει τα πάντα στο κίνητρο του καπιταλιστικού κέρδους και στην αύξησή του, χρειάζεται να αντιπαρατεθεί μια ριζικά διαφορετική πολιτική η οποία πρέπει να βασίζεται σε νέα κριτήρια ανάπτυξης με επίκεντρο τις σύγχρονες ανάγκες των εργαζομένων για απασχόληση, για παιδεία, υγεία, κοινωνική εξασφάλιση, προστασία του περιβάλλοντος, δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου και αποφασιστική συμμετοχή σ' όλες τις διαδικασίες που τους αφορούν στην εργασία, την κοινωνία και την πολιτική.

Εκεί που έχει οδηγηθεί η οικονομία από την κρίση, την πρόσδεσή της στην ΕΕ και την ΟΝΕ, καθώς και από την εφαρμοζόμενη κυβερνητική πολιτική, δεν μπορούν να υπάρξουν ουσιαστικές και βιώσιμες λύσεις στα προβλήματα που τη μαστίζουν, αν δεν εντάσσονται σ' ένα συνολικό μακρόπνοο σχέδιο παραγωγικής ανασυγκρότησης σε ανταγωνιστική κατεύθυνση με τα κριτήρια και τη λογική της εξαρτημένης καπιταλιστικής ανάπτυξης. Γι' αυτό και το να απαντήσει κανείς πειστικά στα πιο άμεσα προβλήματα των εργαζομένων, πρέπει αναγκαστικά να απαντήσει σ' αυτό το κεντρικό αναπτυξιακό πρόβλημα της χώρας, στο πρόβλημα της προοπτικής της. Διαφορετικά όλες οι προτάσεις για αυξήσεις μισθών, για περιορισμό της ανεργίας, για χτύπημα της ακρίβειας, κοκ, ακόμη κι όταν υποδηλώνουν αγαθές προθέσεις, δεν είναι παρά απλοϊκή δημαγωγία, δεν είναι παρά μια ακόμη προσπάθεια

εξαπάτησης των εργαζομένων όσο κι αν θέλει να την στολίζει κανείς με αριστερά, υπεραριστερά και ταξικά επίθετα.

Είναι επείγουσα ανάγκη ένας νέου τύπου οικονομικός ρόλος του κράτους, που δεν θα είναι συμπληρωματικός της αγοράς, αλλά βασικός μοχλός μιας ριζικά διαφορετικής ανάπτυξης με κριτήριο τις άμεσες ανάγκες και τα συμφέροντα της εργαζόμενης κοινωνίας. Το βασικό ζητούμενο είναι το κράτος να μεταβληθεί από εικονικό, σε πραγματικό εκπρόσωπο της κοινωνίας και μάλιστα εκείνων των κοινωνικών δυνάμεων που η επιβίωσή τους εξαρτάται από την προσωπική τους εργασία. Ειδικά σε μια περίοδο άγριου ανταγωνισμού στις αγορές το κράτος δεν μπορεί να εμφανίζεται «ουδέτερο», ούτε να «απέχει» από την άμεση παραγωγική διαδικασία. Αντίθετα, πρέπει να εξαναγκαστεί σε σαφή τοποθέτηση και αυτή να είναι με την πλευρά των αδυνάτων, των χαμένων του παιχνιδιού, των ανθρώπων του μόχθου, που στέκουν ανίσχυροι μπροστά στους επιχειρηματικούς γίγαντες. Και για να γίνει αυτό, το κράτος πρέπει να εξυγιανθεί, να κόψει τους δεσμούς του με τα ισχυρά οικονομικά συμφέροντα, να γίνει εγγυητής των συλλογικών δικαιωμάτων και των άμεσων αναγκών των εργαζόμενων τάξεων και να αναδειχθεί σε βασικό, στρατηγικό μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας συνολικά.

Δεύτερο: Δεν μπορεί να υπάρξει πολιτική σε όφελος των εργαζομένων δίχως την πάλη για τον απεγκλωβισμό από το καθεστώς εξάρτησης της χώρας, δίχως την κατάκτηση της εθνικής ανεξαρτησίας. Η χώρα πρέπει να πάψει να αποτελεί έρμαιο των ιμπεριαλιστικών τυχοδιωκτισμών στην περιοχή και ανά την υφήλιο. Πρέπει να πάψει να ασφυκτιά μέσα στο ζουρλομανδύα των ιμπεριαλιστικών ολοκληρώσεων. Πρέπει να αποτινάξει το καθεστώς υποτέλειας και υποταγής στους ισχυρούς της παγκόσμιας ιμπεριαλιστικής τάξης.

Κύριο μέλημα της άρχουσας τάξης ήταν από παλιά η προσπάθεια να εμφανίζει το καθεστώς ιμπεριαλιστικής εξάρτησης και υποτέλειας ως κάτι απολύτως «φυσικό», ως τη μοναδική «εγγύηση έναντι των εθνικών κινδύνων», ως «μονόδρομο ένταξης στην παγκόσμια οικονομία», ως αναγκαία «έκφραση της διεθνούς αλληλεξάρτησης». Στην πραγματικότητα η εξάρτηση είναι κάτι το "φυσικό" μόνο σε ένα διεθνές περιβάλλον στο οποίο κυριαρχεί η αρχή της ισχύος και της πυγμής, σε μια παγκόσμια αγορά όπου αναμετρούνται μονοπωλιακές δυνάμεις. Ενώ ο βασικός εθνικός κίνδυνος προέρχεται από αυτή την ίδια την εξάρτηση. Κι απ' αυτήν η χώρα μπορεί και πρέπει να απαλλαγεί. Γι' αυτό και η όποια υποτίμηση του προβλήματος της εξάρτησης, η όποια υποβάθμισή του για οιονδήποτε λόγο συνιστούν τυπική απολογητική του κυρίαρχου συνασπισμού εξουσίας. Η παραγνώριση της εξάρτησης οδηγεί αναγκαστικά στην εγκατάλειψη προνομιακών πεδίων συσπείρωσης και μετώπων πάλης του εργατικού και λαϊκού κινήματος. Κανένα πρόβλημα της δημοκρατίας και της κοινωνικο-οικονομικής ανάπτυξης δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί δίχως να αναδειχθεί πρώτα απ' όλα η ανάγκη πάλης ενάντια στο καθεστώς εξάρτησης, για την απαλλαγή από την αμερικανοκρατία και την αποδέσμευση από την ΕΕ.

Τρίτο: Θεμελιακή προϋπόθεση μιας πολιτικής αναγέννησης της χώρας και του λαού της είναι η κατάκτηση της δημοκρατίας ως αφετηρία αντιμετώπισης των προβλημάτων της οικονομίας και της κοινωνίας. Αυτό σημαίνει πρώτα και κύρια την κατοχύρωση και διεύρυνση της λαϊκής κυριαρχίας. Σημαίνει

εξασφάλιση των δημοκρατικών δικαιωμάτων και κατάργηση όλων των διακρίσεων και αντιδημοκρατικών νόμων. Σημαίνει την επιβολή ενός δημοκρατικού κοινωνικού ελέγχου σε όλα τα επίπεδα του συστήματος εξουσίας. Απαιτεί επίσης την προώθηση ενός κλιμακώμενου προγράμματος ουσιαστικής δημοκρατικής αποκέντρωσης θεμελιωμένη σε μια πραγματική λαϊκή τοπική αυτοδιοίκηση, όργανο και έκφραση του δικαιώματος της ελεύθερης αυτοοργάνωσης του λαού.

Όμως πρώτα και κύρια απαιτείται ένα νέο λαϊκό δημοκρατικό σύνταγμα, το οποίο θα είναι έκφραση αλλά και προϋπόθεση της λαϊκής κυριαρχίας. Γι' αυτό και θα είναι προϊόν μιας Συντακτικής Συνέλευσης, μιας νέας Εθνοσυνέλευσης, που θα γεννηθεί απευθείας από τον ίδιο το λαό. Το σύνταγμα αυτό θα βασίζεται στην κατοχύρωση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του εργαζομένου στην εργασία, την οικονομία, την κοινωνία και την πολιτική. Θα αναδεικνύει το κράτος σε πραγματικό εγγυητή αυτών των δικαιωμάτων και των ελευθεριών, θα θεσμοθετεί την εθνικοποίηση και δημοκρατική εξυγίανση των μέσων μαζικής ενημέρωσης, αλλά και τη δημοκρατική αναδιοργάνωση και επαναπροσδιορισμό του ρόλου των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας.

Κινητήρια δύναμη αυτής της πολιτικής πρότασης δεν μπορεί να είναι άλλη από την ίδια την εργατική τάξη και το οργανωμένο της κίνημα, από το μαζικό κίνημα του λαού. Στην πράξη αυτή η πολιτική πρόταση δεν μπορεί παρά να είναι η προγραμματική βάση μιας ευρύτατης κοινωνικοπολιτικής συμμαχίας με επίκεντρο την εργατική τάξη και το μαζικό κίνημα, μοχλός ανατροπής συσχετισμών, οργάνωσης και χειραφέτησης των εργαζομένων. Ενώ το κοινωνικο-ταξικό μέτρο αποδοχής και επιτυχίας της δεν θα είναι το κυνήγι των ψήφων σε έναν φαύλο κύκλο στείρου κοινοβουλευτισμού, αλλά η στήριξη και η άμεση βοήθεια σε κάθε αγώνα, σε κάθε κίνημα του λαού, σε κάθε προσπάθεια, από όπου κι αν προέρχεται, με στόχο την απόσπαση κατακτήσεων, βελτιώσεων και αλλαγών υπέρ των εργαζομένων. Μια πολιτική πρόταση που δεν μπορεί να φανεί άμεσα χρήσιμη στις καθημερινές διεκδικήσεις της εργατικής τάξης, στο άνοιγμα του δρόμου για έστω και περιορισμένες βελτιώσεις στην καθημερινή ζωή της είναι αδιέξοδη, ανεδαφική και αδιάφορη από τη σκοπιά των συμφερόντων του εργαζόμενου λαού.

Το ενιαίο μέτωπο είναι η μόνη δυνατή απάντηση στο κεντρικό πολιτικό πρόβλημα από τη σκοπιά των εργαζομένων

Χρειάζεται επειγόντως να κινητοποιηθεί η μεγάλη πλειοψηφία της εργατικής τάξης, των εργαζομένων, του λαού και της νεολαίας. Ποτέ άλλοτε δεν είχε κατακτήσει τη συνείδηση των μαζών τόσο έντονα, αυθόρμητα και καθολικά η απαίτηση για ενότητα και κοινή δράση των ίδιων των εργαζομένων στη βάση των πιο άμεσων αιτημάτων και διεκδικήσεών τους. Όπως και ποτέ άλλοτε δεν είχαμε μια τόσο συνδυασμένη αντίδραση ενάντια στην ενότητα και την κοινή δράση των εργαζομένων τόσο από τις κεντρικές συμβιβασμένες ηγεσίες των συνδικάτων, όσο και από τις ηγεσίες των κομμάτων της αριστεράς.

Με το πρόβλημα της βιωσιμότητας και της προοπτικής της εθνικής οικονομίας, της χώρας και του λαού να αποτελεί, όσο ποτέ άλλοτε, το

κορυφαίο ζήτημα της ταξικής πάλης, το αίτημα για ενιαίο μέτωπο, για ένα νέο ΕΑΜ που να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες συνθήκες έχει γίνει επίκαιρο παρά ποτέ. Από τον τρόπο που απαντά στο καίριο αυτό ζήτημα καθεμιά από τις πολιτικές δυνάμεις καθορίζεται η ταξική ταυτότητα και ο αληθινός προσανατολισμός της.

Το ενιαίο αυτό μέτωπο δεν έχει τίποτε να κάνει με «μέτωπα» και «συμμαχίες» που επινοούνται από διάφορες μεριές στην αριστερά σήμερα, ιδίως στις παραμονές των εκλογών. Κι αυτό γιατί ενιαίο μέτωπο δεν είναι η ιδεολογική συνεύρεση κάποιων ομοϊδεατών, ούτε η συνάθροιση ορισμένων που αυτοδιορίζονται ως εκπρόσωποι μιας «άλλης» αριστεράς, των εργαζομένων και της εργατικής τάξης. Το ενιαίο μέτωπο είτε θα αφορά απευθείας την πλειοψηφία του λαού και θα επιδιώκει άμεσα και πρακτικά να αγκαλιάσει όλες τις υπαρκτές δυνάμεις που εκφράζουν τα λαϊκά αιτήματα, είτε πολύ απλά θα είναι ένα πρόσχημα.

Γι' αυτό και η πάλη για ενιαίο μέτωπο ξεκινά αναγκαστικά με τη διεκδίκηση της συνδικαλιστικής και μαζικής οργάνωσης. Χωρίς αυτήν είναι πάρα πολύ δύσκολο κανείς να φανταστεί ένα ρωμαλέο μαζικό κίνημα με αυθεντικά λαϊκά αιτήματα, συνέπεια και συνέχεια. Η οργάνωση των αγώνων, η ανάπτυξη του εργατικού-συνδικαλιστικού κινήματος, αλλά και του μαζικού λαϊκού κινήματος, αποτελεί όχι μόνο άμεση προτεραιότητα, αλλά ο μόνος δρόμος για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και τη δημιουργία προϋποθέσεων για την επιβολή λύσεων. Ιδίως μπροστά στην κρίση. Σε συνθήκες οργανωμένης επίθεσης ενάντια στους εργαζόμενους το συνδικάτο αποτελεί τον πιο αποτελεσματικό τρόπο άμεσης απάντησης σ' αυτή την επίθεση. Στην καθημερινή του βιοπάλη ο εργαζόμενος δεν έχει κανένα άλλο στήριγμα εκτός από το συνδικάτο.

Οι κοινωνικοπολιτικοί αγώνες δεν είναι κάτι το αφηρημένο, αλλά προϊόν της κοινή δράσης των εργαζομένων, του λαού, της νεολαίας. Κι αυτή η κοινή δράση μπορεί να προκύψει μόνο από οργανώσεις και αιτήματα που γεννιούνται από την ίδια τη ζωή των εργαζομένων και αφορούν το σύνολο των εργαζόμενων. Αυτό που χρειάζεται επειγόντως είναι ένα ισχυρό λαϊκό ρεύμα το οποίο να είναι σε θέση να ανατρέψει τις κυρίαρχες πολιτικές και τους δυσμενείς συσχετισμούς. Για να προκύψει σήμερα ένα τέτοιο μαζικό πολιτικό κίνημα απαιτείται ένα ευρύτερο μέτωπο δυνάμεων, μια μεγάλη κοινωνικοπολιτική συμμαχία, η οποία θα στρατεύεται ενάντια στον επίσημο «μονόδρομο» του δικομματισμού, θα αντιτάσσεται στο μεγάλο κεφάλαιο, στην ΕΕ, το ΝΑΤΟ και τις ΗΠΑ.

Είναι η αριστερά σήμερα αντάξια αυτής της πρόκλησης; Το σίγουρο είναι ότι την αριστερά σήμερα χωρίζουν αξεπέραστες ιδεολογικές και κοσμοθεωρητικές διαφορές. Οι διαφορές και οι συγκρούσεις που προκύπτουν απ' αυτές δεν μπορούν να εξαλειφθούν, γιατί πολύ απλά γεννιούνται από την ίδια την αντικειμενική κατάσταση της αριστεράς, από τη σχέση της με την κοινωνία και τις τάξεις της. Επομένως όποιοι καλούν την αριστερά να ξεχάσει τις διαφορές της για να ενωθεί είτε αρνούνται να κατανοήσουν το αυτονόητο, είτε επιχειρούν στο όνομα της ενότητας να την φιμώσουν και να την ποδηγετήσουν, να της επιβάλουν από τα πάνω ένα καθεστώς αποιδεολογικοποίησης που στην πράξη σημαίνει πάντα υποταγή στον πολιτικό καιροσκοπισμό.

Το ζητούμενο της ενότητας δράσης δεν είναι για την αριστερά να «υπερβεί τις διαφορές» της, ούτε να αναζητήσει τις όποιες «ιδεολογικές συγγένειές» της. Η ενότητα δράσης στο βαθμό που είναι ειλικρινής δεν αφορά αυτήν καθαυτή την «ενότητα της αριστεράς», αλλά πάνω απ' όλα την ανάγκη για κοινή πάλη όλων των εργαζομένων εναντίον του κοινού εχθρού, της ολιγαρχίας και της εξουσίας της.

Το κρίσιμο ζήτημα λοιπόν δεν είναι το αν υπάρχουν ή μπορούν να υπάρξουν «σημεία επαφής» ανάμεσα στις δυνάμεις της αριστεράς, ούτε το ζητούμενο είναι η αριστερά «να υπερβεί τις διαφορές της», αλλά το ποιοι αποδέχονται να θέσουν ως βάση της πολιτικής τους δράσης τα πιο ζωτικά συμφέροντα της εργατικής τάξης, τα αιτήματα και τις διεκδικήσεις των εργαζομένων, την ανάγκη να ανατραπεί εδώ και τώρα η κυρίαρχη πολιτική και να βελτιωθεί άμεσα η κατάσταση της εργαζόμενης κοινωνίας. Στην αριστερά σήμερα κυριαρχούν ηγεσίες και δυνάμεις που προτάσσουν τις ιδεολογικές ταυτότητες είτε για να κρατήσουν τον έλεγχο του «μαγαζιού» τους, είτε για λόγους καθαρής πολιτικής θρησκοληψίας. Ωστόσο, αυτό που κρίνει το αν μια δύναμη λειτουργεί προς όφελος των εργαζομένων δεν είναι η ιδεολογία της, όσο αριστερή ή ταξική κι αν εμφανίζεται, αλλά το αν στην πράξη προτάσσει την ανάγκη να ανατραπούν οι κυρίαρχες πολιτικές, αν παλεύει για τα καθημερινά προβλήματα των εργαζομένων, αν στηρίζει και βοηθά κάθε αγώνα, κάθε κίνημα, κάθε προσπάθεια από όπου και αν προέρχεται, με στόχο την απόσπαση κατακτήσεων υπέρ των λαϊκών στρωμάτων.

Οι διαφορετικές απαντήσεις στα μεγάλα ζητήματα της θεωρίας και της ιστορικής προοπτικής που διαχωρίζουν σήμερα τις δυνάμεις στην αριστερά και οριοθετούν τα ιδεολογικοπολιτικά ρεύματά της δεν συνιστούν φραγμό ή αντικίνητρο στην αναγκαία ενότητα δράσης. Ούτε η «υπέρβαση των διαφορών» αποτελεί προϋπόθεση ή όρο για μια μεγάλη συμμαχία στη βάση των άμεσων αιτημάτων και των διεκδικήσεων των εργαζομένων. Η κρισιμότητα της κατάστασης, η αμεσότητα των προβλημάτων και το αδιέξοδο που βιώνει η μεγάλα μάζα του λαού καθορίζει την ανάγκη να διαμορφωθεί μια πολιτική συμφωνία για τη συνεργασία των δυνάμεων που θέτουν τα συμφέροντα της εργατικής τάξης και των εργαζομένων στην καρδιά της πολιτικής τους και πάνω από τις δικές τους στενές βλέψεις και ιδεολογίες. Η συμφωνία αυτή δεν μπορεί να αποτελεί μια απλή προεκλογική σύμπραξη, όπως συμβαίνει συνήθως στην αριστερά. Ούτε κάποιο «κόλπο» ορισμένων για να αυξηθούν οι μετοχές τους στο τραπέζι της συναλλαγής και των ανταλλαγμάτων κυρίως με το δικομματισμό και το ΠΑΣΟΚ.

Η συμμαχία αυτή μπορεί να προκύψει μόνο μέσα από μια ενότητα δυνάμεων που δεν συγκροτείται με βάση ιδεολογικές συγγένειες, αληθινές ή προσχηματικές, δεν απαιτεί δηλώσεις μετανοίας και πιστοποιητικά πολιτικών φρονημάτων, ούτε προϋποθέτει την στοίχιση όλων πίσω από αυτόκλητους ηγεμόνες, παράγοντες, γραμματείς και φαρισαίους ή αυτοανακηρυγμένες «πρωτοπορίες».

Αντίθετα απαιτεί μια ενότητα ανοικτή σε όλους, σε όλες τις δυνάμεις της αριστεράς, σε όλες τις δυνάμεις του λαού, που αποδέχονται την κοινή δράση ενάντια στον κοινό εχθρό στη βάση των πιο άμεσων και ζωτικών αιτημάτων των εργαζομένων και της χώρας.

Απαιτεί μια ενότητα ισότιμη και δημοκρατική στις διαδικασίες της, η οποία θα σέβεται την πολιτική αυτοτέλεια των συμμάχων και δεν θα εκφράζει μια στενή «από τα πάνω» συνάντηση κορυφών, αλλά θα οικοδομείται κύρια «από τα κάτω» μέσα στην κοινωνία, μέσα στις μαζικές οργανώσεις που γεννά η ζωή και η πάλη των εργαζομένων.

Απαιτεί μια ενότητα όπου όλοι συμμετέχουν στην βάση της πιο χαλαρής οργανωτικής σχέσης η οποία μπορεί να εξασφαλίσει τη μεγαλύτερη δυνατή ελευθερία ζύμωσης και αντιπαράθεσης των διαφορετικών απόψεων μέσα στη συμμαχία.

Απαιτεί μια ενότητα η οποία δεν θα εκφράζεται με γραμματείες κορυφής, βοναπάρτες προέδρους, διορισμένους εκπροσώπους τάσεων και ρευμάτων, και με «αναντικατάστατους» βουλευτές και παράγοντες.

Απαιτεί μια ενότητα που δεν θα αναλώνεται σε λογικές ψηφοθηρίας, σε κατευθυνόμενες σταυροδοσίες, σε δοσοληψίες του παρασκηνίου για έδρες και κονδύλια.

Απαιτεί μια ενότητα που θα σφυρηλατείται πρώτα και κύρια μέσα στους λαϊκούς και εργατικούς αγώνες και θα μετατρέπει τη συμμαχία σε δύναμη πάλης για την εξουσία.

Μόνο έτσι μπορεί να αναδειχθεί μια γνήσια λαϊκή και εργατική ενότητα η οποία μέσα από τις διαφορετικές προσεγγίσεις και ιδεολογικές ταυτότητες θα εκφράζει μια κοινή συνισταμένη, έναν κοινό αγώνα: Το άνοιγμα του δρόμου για μια νέου τύπου ανάπτυξη, μια ριζικά διαφορετική ανάπτυξη του τόπου προς όφελος των εργαζομένων στη βάση μιας αυθεντικής δημοκρατίας όπου ο λαός θα είναι αληθινά κυρίαρχος στη χώρα του και ελεύθερος από κάθε ιμπεριαλιστική επιβολή και εξάρτηση. Η συμφωνία σ' ένα κοινό πρόγραμμα πάλης, σ' ένα ενιαίο σύστημα διεκδικήσεων, αιτημάτων και άμεσων πολιτικών που απηχούν τα πιο ζωτικά συμφέροντα των εργαζομένων, του λαού και της χώρας στη σημερινή συγκυρία, αποτελεί τη μόνη ασφαλή βάση αυτής της ενότητας. Αποτελεί τον μόνο τρόπο για να κερδηθεί η εμπιστοσύνη των μαζών, να ανοίξουν νέοι ορίζοντες στους αγώνες τους και να εκφραστούν πολιτικά οι προσδοκίες τους.

Χρειάζεται επειγόντως μια πολιτική Πρωτοβουλία ευρύτερων δυνάμεων και αγωνιστών που να θέσει ως άμεση ανάγκη το ενιαίο μέτωπο με τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιγράψαμε. Η Πρωτοβουλία αυτή δεν θα ψάξει να βρει μια «άλλη» αριστερά πιο ριζοσπαστική, πιο αριστερή, πιο ταξική, κοκ, για να της αναθέσει το ενιαίο μέτωπο, αλλά θα απευθυνθεί στις υπάρχουσες δυνάμεις της αριστεράς με σκοπό να θέσει άμεσα και πρακτικά την κοινή δράση. Μα πάνω από όλα θα απευθυνθεί στον απλό κόσμο της αριστεράς, στους αγωνιστές της, στο εργατικό και λαϊκό κίνημα μετατρέποντας την ενότητα και την κοινή δράση σε δική τους κατεξοχήν υπόθεση.

Τι χρειάζεται να γίνει;

Η κατάσταση εκφυλισμού και διάλυσης στην αριστερά αποδεικνύει ότι είτε το θέλει κανείς, είτε όχι βρισκόμαστε αντικειμενικά σε μια περίοδο που πρέπει από την αρχή να ανακαλύψουμε τον τρόπο που πρέπει να πολιτεύεται όποιος θέλει να απευθυνθεί στην εργατική τάξη και στο λαό γενικά. Για δεκαετίες η έννοια του κόμματος στην αριστερά και πιο συγκεκριμένα του κόμματος της εργατικής τάξης ταυτίστηκε με τις πιο νοσηρές καταστάσεις

που έχει γεννήσει η ιστορία των κοινωνικών αγώνων, ταυτίστηκε με τον ευνουχισμό ακόμη και των πιο αγνών λαϊκών αγωνιστών, με την μετατροπή ακόμη και των πιο γνήσιων τέκνων της οργανωμένης εργατικής τάξης σε υποχείρια μηχανισμών, σε υπόδουλους ανάξιων ηγεσιών, σε τυφλά πιόνια του παρασκηνίου και της ίντριγκας. Το μεγαλύτερο κατόρθωμα της αριστεράς και ίσως το δικό της πιο σημαντικό πρακτικό κληροδότημα των ημερών μας είναι το γεγονός ότι έχει αφαιρέσει την ανεξαρτησία σκέψης και δράσης από το μεγαλύτερο κομμάτι των αγωνιστών της, όπως κι αν αυτοπροσδιορίζονται ιδεολογικά. Τους έχει εθίσει τόσο πολύ στο να είναι και να παραμένουν εξαρτήματα των κομματικών μηχανισμών, μίζεροι οπαδοί ανάξιων ηγεσιών, συμβιβασμένα και φοβισμένα ανθρωπάκια, που στην πρώτη ευκαιρία και με τη μεγαλύτερη ευκολία φορτώνουν τη δική τους αδυναμία στον απλό κόσμο, στους εργαζόμενους που δήθεν «δεν καταλαβαίνουν», που τάχα «δεν βγάζουν τα συμπεράσματά τους», που τους γυρίζουν επιδεικτικά την πλάτη γιατί δεν νιώθουν καμιά υποχρέωση να προσκυνήσουν τους ίδιους θεούς και δαίμονες.

Η κατάσταση αυτή υποχρεώνει το κίνημα να περάσει για μια ακόμη φορά μέσα από μια μεταβατική περίοδο ομίλων, ομάδων και πολιτικών κινήσεων. Ο τρόμος μπροστά στην αναμέτρηση με τους μηχανισμούς που συνθλίβουν την αριστερά και ο καθόλα υπαρκτός κίνδυνος να μετατραπεί κάθε ειλικρινής προσπάθεια ανασυγκρότησης σε μια ακόμη σεχταριστική ομάδα πνιγμένη μέσα στην καθαρότητα της δικής της ιδεολογίας, είναι αρκετός για να στείλει αρκετούς στο σπίτι τους, στην ιδιώτευση, ή στον συμβιβασμό ακόμη και με τις πιο νοσηρές καταστάσεις στα κόμματα της αριστεράς. Όμως άλλος δρόμος δεν υπάρχει για όποιον είναι συνειδητά στρατευμένος στην υπόθεση της εργατικής τάξης και της ιστορικής της αποστολής.

Ως εκ τούτου χρειάζεται επειγόντως να συγκροτηθεί μια πολιτική κίνηση που να θέσει ως κεντρική της αποστολή την πολιτική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος, την δημιουργία των αναγκαίων προϋποθέσεων για την αναγέννηση του κόμματος της εργατικής τάξης. Αυτή η πολιτική κίνηση δεν πρόκειται να λειτουργήσει ως υποκατάστατο κόμματος, ούτε ως πρόπλασμα, αλλά πρέπει να αποτελεί έναν χώρο συνάντησης, συντονισμού και δράσης των αγωνιστών εκείνων που αναγνωρίζουν τις αναγκαιότητες για τις οποίες μιλήσαμε πιο πάνω. Με αυτή και μόνο την έννοια η κίνηση αυτή πρέπει και μπορεί να λειτουργήσει ως ένα πολιτικό κέντρο υπό τις παρακάτω βασικές προϋποθέσεις:

Πρώτο: Διατηρεί αμείωτη την αίσθηση του μέτρου, ώστε να αποφύγει την μετατροπή του σε έναν ακόμη φορέα της απόλυτης αλήθειας.

Δεύτερο: Μάχεται ενάντια στις διαλυτικές πρακτικές και αντιλήψεις που αφθονούν στις γραμμές της αριστεράς και επιδρούν καταλυτικά στο εργατικό και λαϊκό κίνημα.

Τρίτο: Επεξεργάζεται πολιτική για το πραγματικό κίνημα της τάξης και αναπτύσσει στο μέτρο του δυνατού τη θεωρητική ζύμωση πάνω στα πρακτικά προβλήματα και στα άμεσα μέτωπα της ταξικής πάλης.

Τέταρτο: Υπερασπίζεται τις καλύτερες παραδόσεις από την ιστορία του εργατικού και λαϊκού κινήματος, ενάντια στην απολογητική, τη συκοφαντία και τη διατεταγμένη λήθη.

Πέμπτο: Συντονίζει τη δράση αγωνιστών, συνδικαλιστικών και πολιτικών κινήσεων που βοηθούν άμεσα στην πάλη της εργατικής τάξης, του λαού και της νεολαίας ενάντια στις κυρίαρχες επιλογές και πολιτικές.

Έκτο: Εξαντλεί κάθε δυνατότητα συμμαχίας και πολιτικής σύγκλησης, κάθε δυνατότητας ενιαίου μετώπου, που διευκολύνει τον αγώνα για τα πιο άμεσα και ζωτικά προβλήματα των εργαζομένων και της χώρας.

Πρώτο βήμα για την συγκρότηση αυτής της πολιτικής κίνησης θωρούμε ότι μπορεί να είναι η δημιουργία ενός συντονιστικού, το οποίο δεν θα παίζει το ρόλο κάποιου καθοδηγητικού οργάνου, αλλά θα λειτουργεί ως κεντρική πολιτική αναφορά στην προσπάθεια που περιγράψαμε. Το συντονιστικό αυτό θα είναι ανοιχτό και θα συνέρχεται τακτικά με τους εξής άμεσους σκοπούς:

Πρώτο: Την προετοιμασία για τη δημόσια εμφάνιση της κίνησης με πρώτο βήμα τη σύνταξη πολιτικής διακήρυξης που θα εκφράζει τον χαρακτήρα της πολιτικής συμφωνίας πάνω στην οποία θεμελιώνεται η κίνηση.

Δεύτερο: Την ζύμωση γύρω από τις τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις και την συζήτηση για πρωτοβουλίες που είναι αναγκαίο να παρθούν.

Τρίτο: Τον συντονισμό δράσης ανάμεσα στους διάφορους αγωνιστές, τους πυρήνες και τις κινήσεις που συμμετέχουν στην όλη διαδικασία.

Τέταρτο: Την διαμόρφωση ενός θεματολογίου συζητήσεων γύρω από τα πιο κεντρικά ζητήματα της πολιτικής και της θεωρίας.

Πέμπτο: Την διευκόλυνση και την εποπτεία των απαραίτητων εκδόσεων.

Το συντονιστικό αυτό μαζί με ολόκληρη την πολιτική κίνηση είναι ανοικτή σε όλους τους αγωνιστές, ανεξάρτητα ιδεολογικής καταγωγής και κομματικής πορείας, που δέχονται τους πολιτικούς όρους της και συμφωνούν με τους κεντρικούς στόχους της.

22/11/2009